

FIGURAMA

Figurama

2002

UNIVERSITÄT FÜR ANGEWANDTE KUNST WIEN
UNIVERZITA UŽITÉHO UMĚNÍ VÍDEŇ

VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE
HOCHSCHULE FÜR ANGEWANDTE KUNST PRAG

FAKULTA ARCHITEKTURY VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ
FAKULTÄT FÜR ARCHITEKTUR DER TECHNISCHEN UNIVERSITÄT BRÜNN

KATALOG VYCHÁZÍ ZA PODPORY RAKOUSKÉHO KULTURNÍHO FÓRA V PRAZE A VELVYSLANECTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V RAKOUSKU.

FÜR DIE UNTERSTÜTZUNG WIRD DEM ÖSTERREICHISCHEN KULTURFORUM PRAG UND DER BOTSCHAFT DER TSCHECHISCHEN REPUBLIK IN ÖSTERREICH GEDANKT.

Obsah Inhalt

005 **Předmluva**
Vorwort

006 **Kresba a akt**
Aktzeichnen

011 **Universität für angewandte Kunst Wien**
Univerzita užitého umění Vídeň

037 **Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze**
Hochschule für angewandte Kunst Prag

063 **Fakulta architektury Vysokého učení technického v Brně**
Fakultät für Architektur der Technischen Universität Brünn

089 **Barevná příloha**
Farbbeilage

VYDALA / HERAUSGEBER: VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE
KONCEPCE / KONZEPTION: TOMÁŠ DIMTER, BORIS JIRKŮ, KAREL POKORNÝ
TEXT: O.UNIV.–PROF.DR.PHIL. MANFRED WAGNER
REPRO FOTO / FOTOS: ONDŘEJ PŘIBYL
GRAFICKÁ ÚPRAVA / GESTALTUNG: VŠUP
PRODUKCE / PRODUCTION: KAREL KERLICKÝ (KANT)
PŘEDTISKOVÁ PŘÍPRAVA / LITHOGRAPHIE: FPS REPRO
TISK / DRUCK: JANOVA DILNA, TŘEBESTOVICE
© VYDALA VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE 2002
ISBN 80-90-1982-8-7
VYTIŠTĚNO NA PAPÍR EURO BULK 135g

Když se vyučující kresby doc. Boris Jirků z naší Vysoké školy umělecko-průmyslové a akad. mal. Karel Pokorný z Fakulty architektury brněnského Vysokého učení technického vloni domluvili na společné výstavě prací svých studentů, málokdo tušil, že by se podobné setkání mohlo opakovat. Letos se podařilo nejen sestavit další kolekci kreseb studentů obou škol, ale dokonce ji zásadním způsobem rozšířit o vídeňskou Univerzitu užitého umění, respektive práce žáků profesora Josefa Kaisera. Výsledkem není jen putovní výstava, ale i tento katalog, který se snaží zachytit různé přístupy ke kresbě lidského těla.

prof. ing. arch. Zdeněk Ziegler

rektor VŠUP

Als der Dozent für Zeichnen unserer Hochschule für angewandte Kunst Boris Jirků und Karel Pokorný von der Fakultät für Architektur der Technischen Universität in Brünn voriges Jahr vereinbarten, eine Ausstellung der Arbeiten ihrer Studenten vorzubereiten, ahnte kaum jemand, dass sich eine solche Aktion jemals wiederholen könnte. Dieses Jahr gelingt es nicht nur eine neue Sammlung der Zeichnungen von Studenten vorzustellen, sondern auch auf grundlegende Weise um die Universität für angewandte Kunst Wien, bzw. um Arbeiten von Studenten Prof. Josef Kaisers zubereichern. Das Egebnis ist nicht nur eine Ausstellung, sondern auch dieser Katalog, der verschiedene Zugänge zum Thema Körperzeichnung bietet.

prof. ing. arch. Zdeněk Ziegler

Rektor

006 Kresba a akt

Přestože se termín „kresba aktu“, ostatně stejně jako mnoho jiných pojmů, v německém jazyce zabydluje až od 18. století a se zakládáním uměleckých škol se stává povinným předmětem, je zpodobnění nahého lidského těla tématem umění již od jeho počátků. Snad i v erotickém smyslu, ale především jako základní znamení odlišnosti mezi mužem a ženou a jako znak plodnosti. Tento ztvárňovaný svět nebyl nikdy realistický v pravém slova smyslu, nýbrž v něm vždy docházelo k utváření těl nových, na nichž se dá – jak ukazuje přinejmenším chod dějin – relativně dobře vypozorovat postoj společnosti ke smyslnosti v jejímu přitakání anebo odmítnutí, v jejím uvolnění či potírání. Radikalita v umění běžná tudíž vytvářela z lidského těla tyglík svobody nebo pochybností, někdy však i negace.

Že se dá lidské tělo použít jako ideální projekční plocha reflexe na lidské bytí, má zřejmě dějinně historické důvody. Zkušenost těla je embryonálně celistvá, tedy zpočátku není koncentrovaná na jednotlivé smysly, ale zvyká si na doteky „od hlavy až k patě“ v mateřském lůně. Přestože lidské vidění může být doloženo teprve v okamžiku zrození a o tři měsíce později se k němu připojuje sluch, omezuje se vnímání na to, co je nejdůležitější: lidské tváře v bezprostřední blízkosti. Dítě dokáže opětovat úsměv, který je definován jako jednoznačný potenciál poznání, už mezi šestým až osmým měsícem života a nejpozději do sedmého měsíce se sčítají ony faktory spolupráce obou hemisfér, které jsou s to rozlišovat, slučovat a kategorizovat vzory, ale také individuální obličeje. To vlastně znamená, že smyslová zkušenost celého těla a také zraku coby východisko výtvarného umění je vždy a ve všech společnostech stejná. Ačkoli je pod dojmem abstrakce formy nebo negace zobrazeného požadována eliminace tohoto základního vnímání, zůstává vnímání tváře a těla zajímavou kulturní konstantou.

Můžeme-li vůbec dějinně-historicky hovořit o nějaké kulturní konstantě, pak je všeobecný výskyt v nám známých dějinách umění jaksi nutně logický, přičemž rozdílnosti musí být ovlivňovány funkcionálně nebo právě společensky. Od vzniku Venušiných sošek z doby mladého paleolitu až po dnešek jde tudíž o pokus zvládnout kresebně či malířsky podobu lidského těla, přičemž nezáleží na tom, jedná-li se o muže či ženu, a připojit k této podobě ono poselství, které může k tomuto symbolickému obrazu přilnout. Spíše než o otázku krásy (což je beztak již od Dürera velmi sporný pojem!) jde v této souvislosti o problém obnaženosti, přičemž obnaženost je zkoumána v jejích funkcích při sportu, válce a výkonu (antika), v její útrpnosti (křesťanství) i sexuálních zvyklostech (lhostejno zda v zájmu reprodukce či touhy), v jejím vyjádření blízkosti přírody nebo hrdinství. V jejím – doslova – nestoudném předvádění až do současnosti se ukazují dříve

cudně skrývané části těla. Zpodobnění aktu se pravděpodobně vždy zaměřovalo na publikum, ale až na krátké údobí jde sotva o publikum mužské, jak se ostatně můžeme dočíst ve slovnících.

Nahota je však také polem zkušenosti umělce samého, pro jeho představu o lidských proporcích, pro hodnocení jejich výpovědí, pro přesnost oněch poukazů, které spojuje téměř pokaždé s aktem. Zde se skoro okamžitě ukazuje také to, že představy, které dnes mediální svět propaguje pomocí „obnaženého Já" naprosto podobné tělesné masy, mohou být pouze krátkodobými omyly, neboť auru lidského těla právě nelze hledat v souměrnosti, navíc v souměrnosti zmnožené.

Druhým omylem je uvádět ve spojitosti s aktem pojem pornografie, který při bližším zkoumání problému nemá v umění místo. Ačkoli se v rámci dějin umění zpodobnění sexuality dostalo téměř všech představitelných variant, přičemž – jen na okraj – vyspělé kultury starověku kvalitativně dalece převyšují poslední dva tisíce let, a to jak co do množství, tak co do bezprostřednosti ztvárnění, přesto neexistovaly a stále neexistují důvody pro to, aby se aktu vytýkalo, že jde o pornografii.

Jestliže je tedy zpodobnění aktu jakousi kulturní konstantou, pak je téměř samozřejmé, že cvičebný charakter kresby aktu je při výuce umění nezbytný. Nelze říci, že by tomu tak bylo až od 18. století; platilo to i pro antiku stejně jako pro lepší část posledních 2000 let dějin umění. V každém případě už od renesance a baroka známe modely aktů, které byly v dílnách k dispozici pro výcvik umělce, ovšem vzpomínky na „viděnou" obnaženost byly pravděpodobně zachyceny už ve středověkých vzornících a skicářích. Ženský model aktu se dá doložit kolem roku 1500, zatímco v dřívějších letech stáli modelem i pro ženská těla nejčastěji muži. Důležité však je, že mladý talent, který se chtěl stát umělcem, musel mít šanci procvičit se na lidské figuře. S největší pravděpodobností nikoli proto, že by sám chtěl, nýbrž proto, že figura ztvárňuje mnoho faktorů, symbolů a postojů. Že tím zároveň klade nekonečně složitý úkol převedení trojrozměrného objektu do plochy, znamená zřejmě onen typ překážky, která může být překonána jenom značným úsilím a také s odpovídajícím nadáním. A na tom se – podíváme-li se na úspěchy kulturních dějin historie aktu od mladého paleolitu až po současnost - nic nezměnilo, a všechny pokusy o vytěsnění aktu z umělcova vědomí musí tudíž ztroskotat. Rozumnější je vůbec se o to ani nepokoušet.

o.Univ.–Prof.Dr.phil. Manfred Wagner

Auch wenn das Wort, wie nebenbei bemerkt viele Begriffe, erst seit dem 18. Jahrhundert in die deutsche Sprache Eingang gefunden hat und gleich auch mit der Gründung der Kunstschulen zum Pflichtgegenstand wurde, ist die Darstellung des menschlichen Körpers in seiner Nacktheit Thema seit den Anfängen der Kunst. Möglicherweise auch im erotischen Sinn, aber vor allem als zentrales Unterscheidungsmerkmal von Mann und Frau und als Kennzeichen der Körperkräfte für Fruchtbarkeit. Diese Darstellungswelt war nie Realistik im Wortsinn, sondern immer die Erschaffung von neuen Körpern, an denen man, so zeigte es zumindest der Wandel der Geschichte, relativ gut die Haltung der Gesellschaft gegenüber Sinnlichkeit in ihrer Bejahung und ihrer Negation, ihrer Freisetzung und ihrer Disziplinierung verfolgen kann. Die in der Kunst übliche Radikalität machte somit den menschlichen Körper zum Gefäß der Freiheit oder des Zweifels, ja fallweise sogar der Negation.

Daß sich der menschliche Körper als ideale Projektionsfläche der Reflexion über das Menschsein verwenden läßt, hat vermutlich entwicklungsgeschichtliche Ursachen. Die Körpererfahrung, auch seine eigene, ist embryonal ganzheitlich, also anfänglich nicht auf die Einzelsinne konzertiert, wohl aber an die taktilen Berührungen im mütterlichen Schoß von „Kopf bis Fuß" gewöhnt. Zwar kann das menschliche Sehen erst mit der Geburt nachgewiesen werden, was drei Monate später als das Hören ist, aber es ist auf das zunächst wesentliche eingeschränkt: menschliche Gesichter in unmittelbarer Nähe. Das soziale „Widerlächeln", das als eindeutiges Erkenntnispotential definiert wird, erreicht der kleine Mensch aber bereits mit sechs bis acht Wochen und summiert dann bis spätestens zum siebenten Monat jene Faktoren der Zusammenarbeit beider Hemisphären, die Muster sowie auch individuelle Gesichter zu unterscheiden, gruppieren und kategorisieren vermögen. Dies bedeutet de facto, daß die Sinneserfahrung des ganzen Körpers und auch des Auges als Grundlage der Bildenden Kunst immer und in allen Gesellschaften die Wahrnehmung von Gesicht und Körper als kulturelle Konstanten thematisch interessant beibehalten wird, auch wenn unter dem Eindruck der Abstraktion der Form oder der Negation des Abbildes die Vermeidung dieser grundlegenden Wahrnehmung gefordert wird.

Wenn aber entwicklungsgeschichtlich von einer kulturellen Konstante gesprochen werden kann, dann ist das generelle Vorkommen in der uns bekannten Kunstgeschichte quasi zwingend logisch, wobei die Differenzierungen funktional oder eben gesellschaftlich determiniert sein müssen. Seit den Venusstatuetten des Jungpaläolithikum bis zur Stunde geht es also um den Versuch, die Gestalt des menschlichen Körpers, gleichgültig ob Mann oder Frau zeichnerisch oder malerisch zu bewältigen und ihr jene Botschaft mitzugeben, die diesem Symbolbild angehaftet werden kann. Das ist weniger eine Frage der Schönheit (seit

Dürer ohnehin ein umstrittener Begriff!) als eher der Nacktheit, wobei diese in ihren Funktionen von Sport, Krieg und Leistung (Antike) ebenso abgefragt wird, wie auf ihre Leidensfähigkeit (Christentum), ihre Sexualgebräuche (gleichgültig ob zur Reproduktion oder Lust eingesetzt), ihre Präsentation von Naturnähe und Heroik, ihre im Wortsinn (!) schamlosen Veröffentlichungen bis in jüngste Zeit eher schamhaft verborgener Körperteile hingewiesen wird. Die Aktdarstellung richtet sich wahrscheinlich immer schon an ein Publikum, bis auf kurze Spannen aber kaum ein männlich bevorzugtes, wie man noch in neuesten Lexika nachlesen kann.

Aber das Nackte ist gewiß auch Erfahrungsfeld für den Künstler selbst, für seine Vorstellung von den menschlichen Proportionen, für seine Bewertungen ihrer Aussagen, für seine Genauigkeit jener Verknüpfungen, die er mit dem Akt nahezu immer verbindet. Hier zeigt sich auch schnell, daß die Vorstellungen, die derzeit die Medienwelt mit dem „entblößten Ich" völlig ähnlicher Körpermaße propagiert, nur kurzfristige Irrtümer sein können, weil die Aura des menschlichen Körpers eben nicht im Gleichmaß und noch dazu im multiplizierten aufzufinden ist.

Der zweite Irrtum ist: im Zusammenhang mit dem Akt jenen Pornographiebegriff einzuführen, der bei genauer Sichtung des Problems in der Kunst keinen Platz findet. Zwar haben die Darstellungen des Sexuellen im Rahmen der Kunstgeschichte nahezu alle nur vorstellbaren Varianten erfahren, wobei quantitativ nebenbei bemerkt die Hochkulturen vor und um die Antike den letzten zweitausend Jahren weit überlegen waren, sowohl was die Quantität als auch die Unmittelbarkeit der Darstellungen entspricht, aber es gab weder Gründe noch gibt es welche, den Vorwurf des Pornographischen anzuwenden.

Wenn also die Aktdarstellung eine kulturelle Konstante zu sein scheint, dann ist geradezu selbstverständlich, daß in der Kunstschulung der Übungscharakter derselben verpflichtend ist. Dies ist nicht erst seit dem 18. Jahrhundert so, sondern dürfte ebenso für die Antike gegolten haben wie für den besser bekannten Teil der letzten 2000 Jahre Kunstgeschichte. Jedenfalls kennen wir Aktmodelle seit der Renaissance und Barock, die für die Ausbildung der Künstler in den Werkstätten zur Verfügung standen, aber vermutlich waren in den Muster- und Skizzenbüchern des Mittelalters auch schon die Erinnerungen an „gesehene" Nacktheit festgehalten worden. Das weibliche Aktmodell läßt sich gegen 1500 nachweisen, während vorher vermutlich meist männliche Darsteller auch für weibliche Körper zur Verfügung standen. Wichtig war aber, daß der junge Begabte, der Künstler werden wollte, die Chance haben mußte, sich an der menschlichen Gestalt zu erproben. Vermutlich nicht nur, weil er es selbst wollte, sondern auch, weil sie eben als Modell für so viele Faktoren,

Symbole, Haltungen steht. Daß damit auch gleichzeitig die unendlich schwierige Aufgabe, Dreidimensionalität in die plane Fläche zu bringen, gestellt ist, bedeutet wahrscheinlich jene Hürde, die nur durch viel Arbeit bei entsprechender Begabung genommen werden kann. Daran hat sich, nimmt man die Erfolge der Kulturgeschichte der Aktgeschichte vom Jungpaläolithikum bis heute, nichts geändert und alle Versuche, den Akt aus dem Bewußtsein des Künstlers zu streichen, können demnach nur scheitern. Vernünftiger ist, es gar nicht erst versuchen.

o.Univ.-Prof.Dr.phil. Manfred Wagner

Výtvarný institut Institut für Bildende Kunst
Oddělení Kresba aktu Abteilung Aktzeichnen

Vedoucí oddělení Abteilungsleiter
ao.Univ. – Prof. Mag. art. Josef Kaiser

ao.Univ.–Prof. Mag. art. Josef Kaiser:
Základy kresby aktu / Grundlagen des Aktzeichnens; Kresba aktu / Aktzeichnen

Univ.Prof. Mag. art. Gerhard Müller:
Obraz člověka a kresba / Das Menschenbild und die Zeichnung
ao.Univ.–Prof. Mag. art. Friedrich Bastl:
Poměr a linie / Proportion und Linie
AProf. akad. Bildhauer Wilhelm Kopf:
Současná kresba / Die Jetztzeit-Zeichnung / Eine Reflexions-Praxis
LB Mag. art. Rudolf Fuchs:
Studium přírody a konstruktivní kresba / Naturstudien und konstruktives Zeichnen
Univ.–Ass. Mag. phil. Sophie-Marie Geretsegger
LB Mag. art. Lisa Kunit

Josef Kaiser

Josef Kaiser, grafit / Graphit auf Papier, 100 x 70 cm

UNIVERSITÄT FÜR ANGEWANDTE KUNST WIEN
OSKAR KOKOSCHKA-PLATZ 2
A – 1010 WIEN
TEL.: ++43 1 711 33-0
WWW.ANGEWANDTE.AT

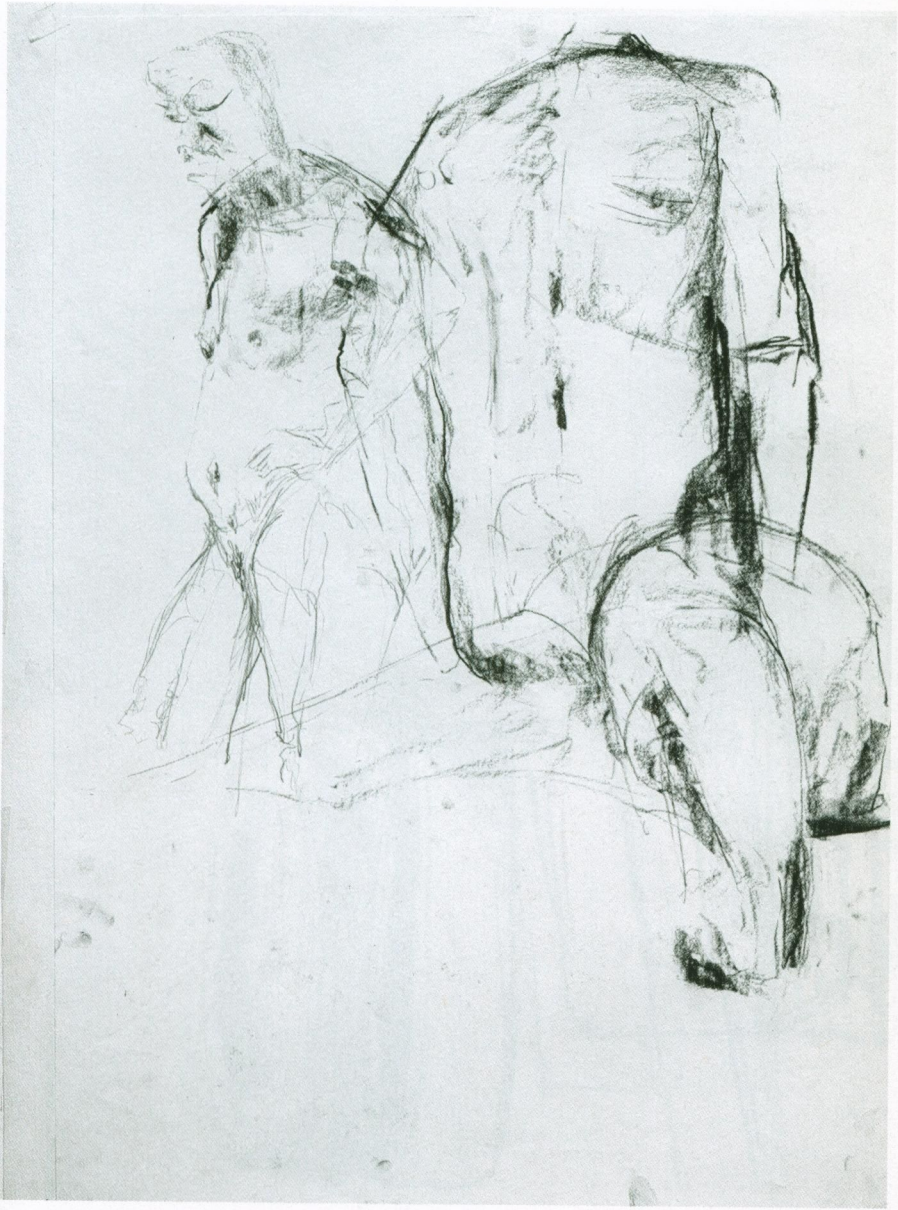
014 Alexandra Baumgartner

grafit na papíře / Graphitstift auf Papier, 90 x 63 cm, 2001

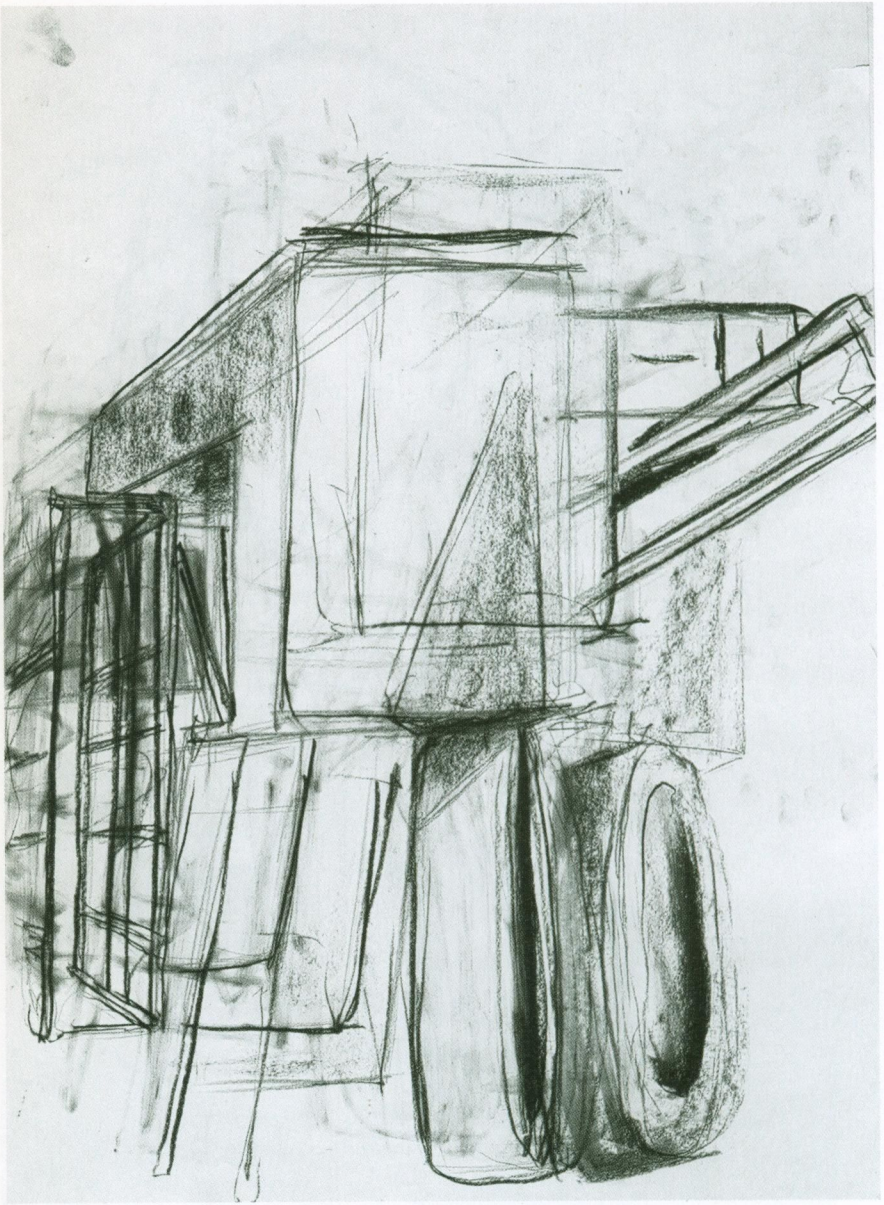
015 Jörg Artinger

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 86 x 61 cm, 2001

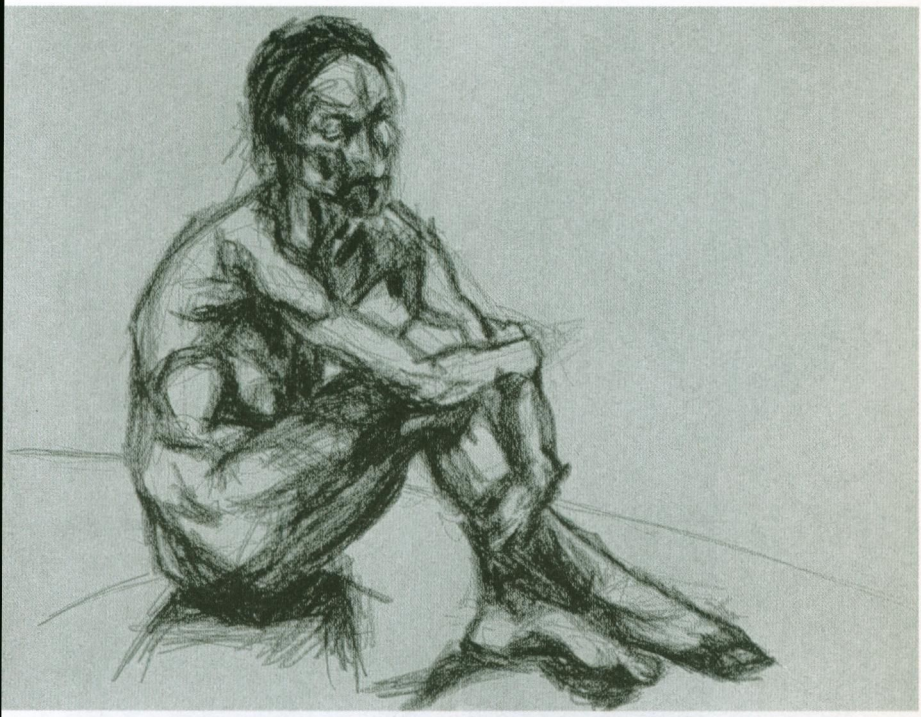
016 Jörg Artinger

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 86 x 61 cm, 2001

017 Pia Margareta Arnström

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 42 x 59 cm, 2002

018 Monika Dunst

barevná tužka na papíře / Buntstift auf Papier, 70 x 53 cm, 2001

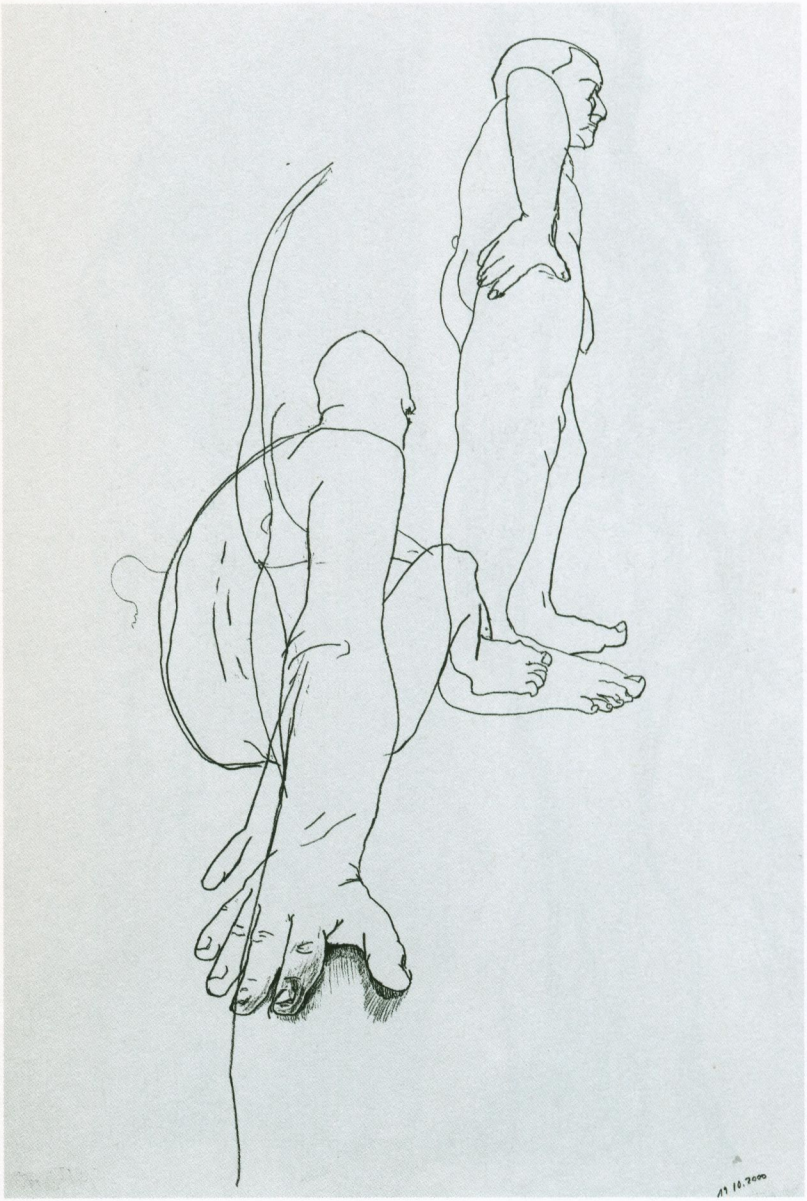
019 Monika Dunst

grafit na papíře / Graphitstift auf Papier, 41 x 29 cm, 2000

020 Mate Ferge

tužka na papíře / Bleistift auf Papier, 86 x 61 cm, 2001

021 Mate Ferge

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 86 x 61 cm, 2001

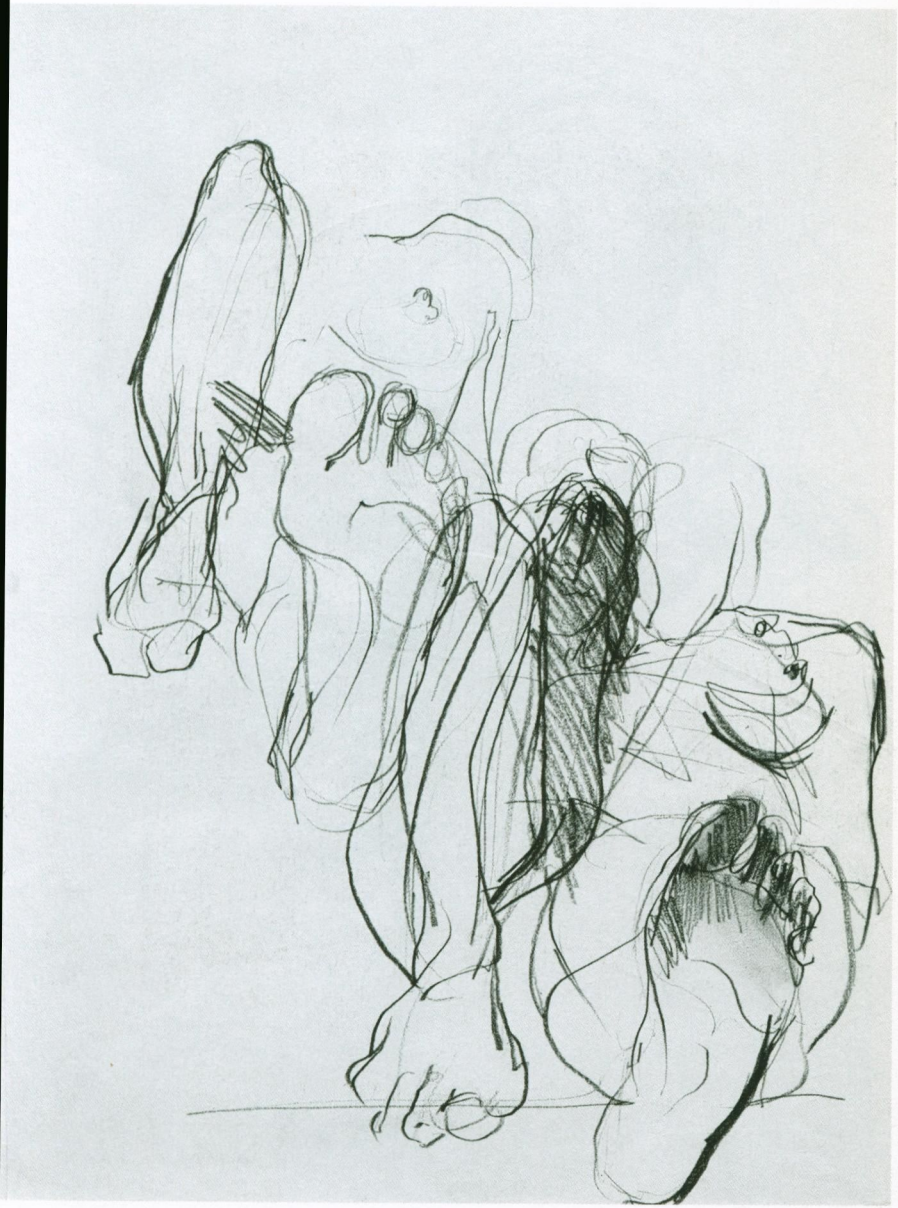
022 Nina Kamberova

barva na papíře / Farbe auf Papier, 100 x 70 cm, 2002

023 **Nina Kamberova**

grafit na papíře / Graphitstift auf Papier, 49 x 36 cm, 2000

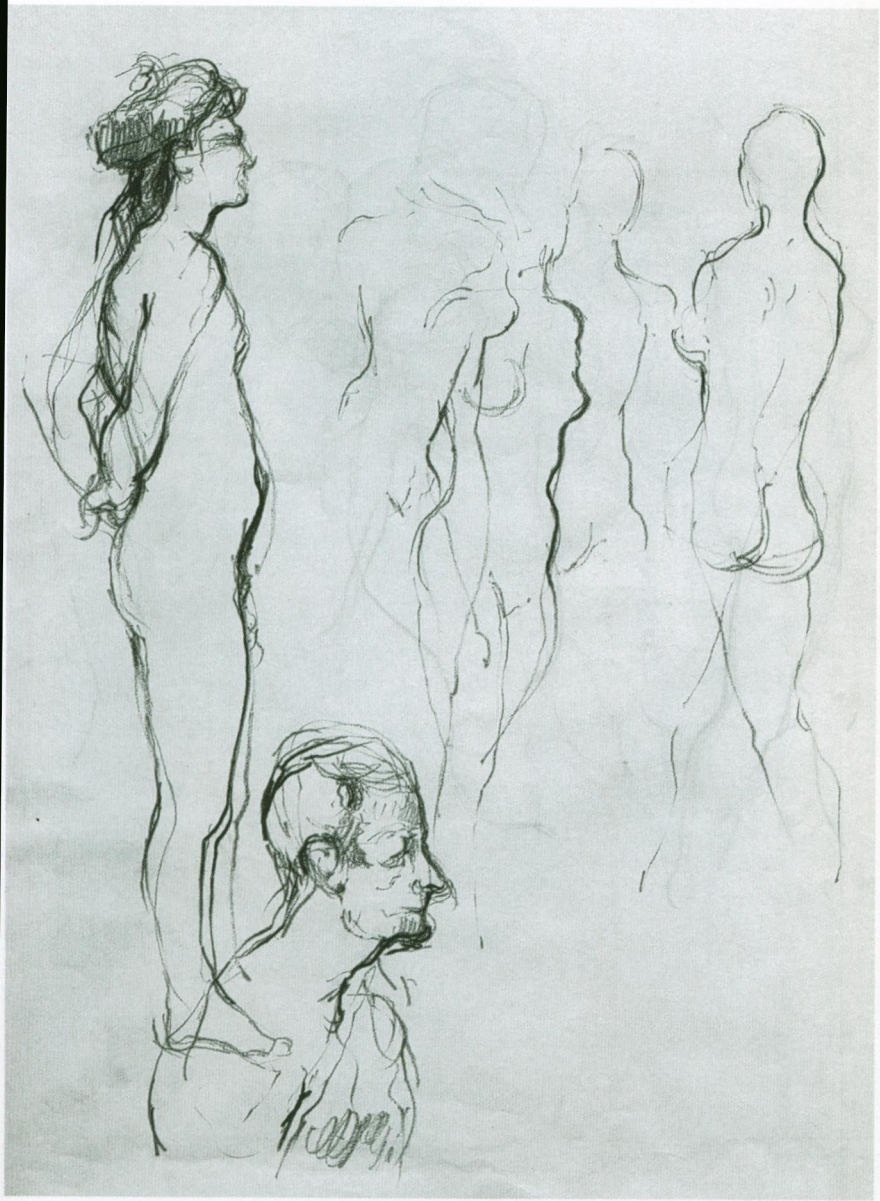
024 Ulrike Königshofer

grafit na papíře / Graphitstift auf Papier, 59 x 42 cm, 2001

025 Alena Milev-Watzer

grafit na papíře / Graphitstift auf Papier, 80 x 60 cm, 2002

026 Anton Sandbichler

grafit na papíře / Graphitstift auf Papier, 90 x 64 cm, 2001

027 **Heike Scholl**

barva na papíře / Farbe auf Papier, 70 x 54 cm, 2000

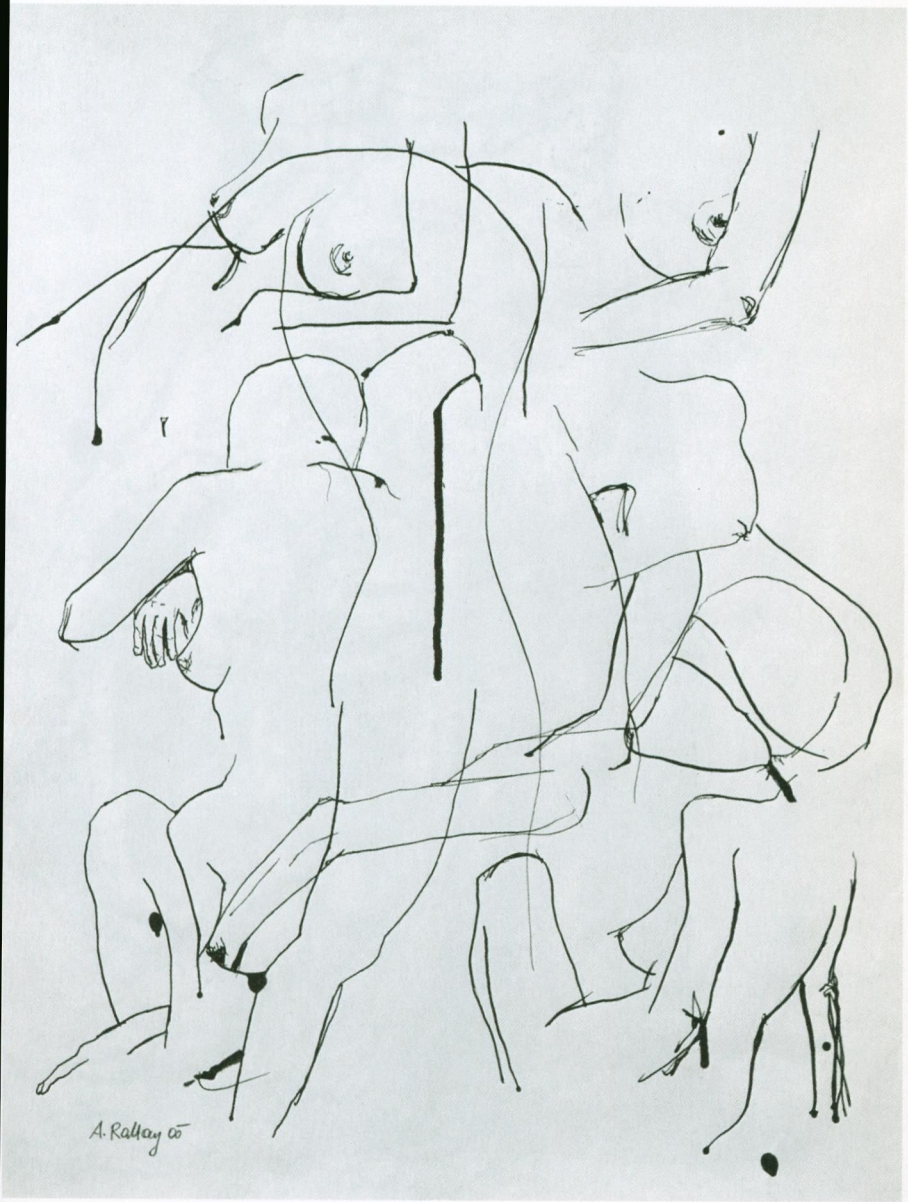
028 **Borislava Tsankova**

propiska na papíře / Kugelschreiber auf Papier, 84 x 60 cm, 2001

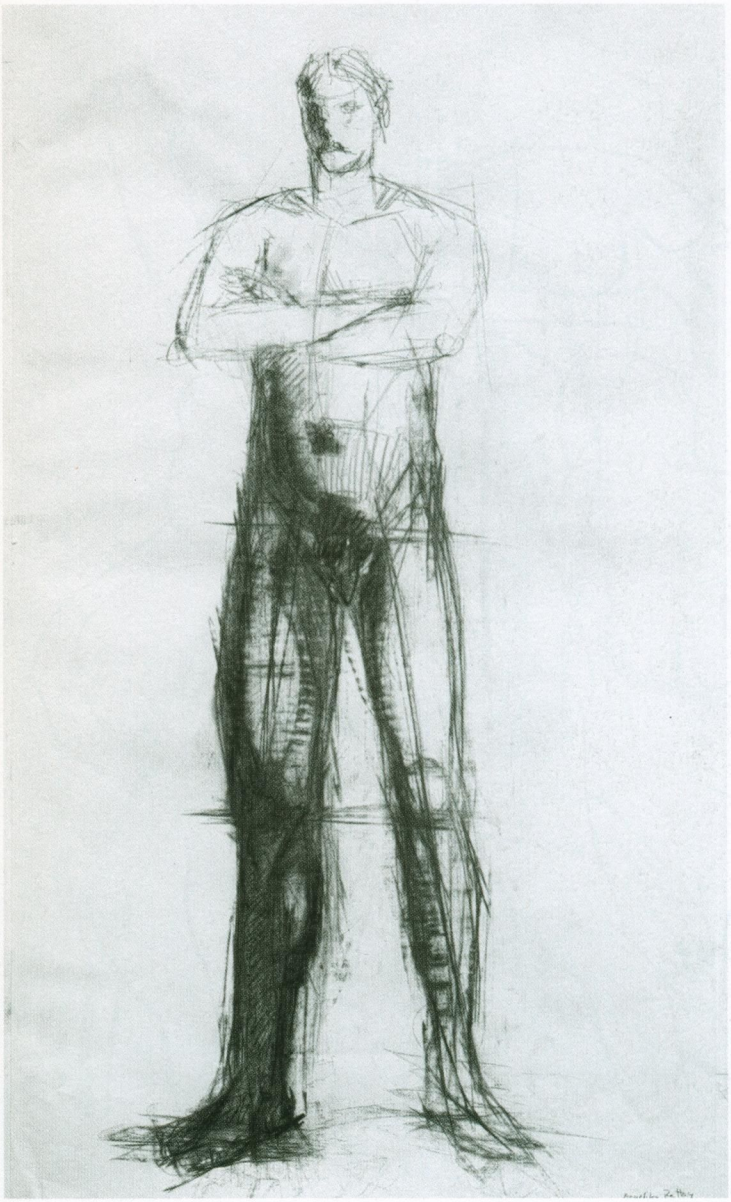
029 **Angelika Rattay**

grafit na papíře / Graphitstift auf Papier, 56 x 42 cm, 2000

030 Angelika Rattay

grafit na papíře / Graphitstift auf Papier, 84 x 46 cm, 2001

031 Katja Praschak

tuš na papíře / Zeichentusche auf Papier, 59 x 42 cm, 2002

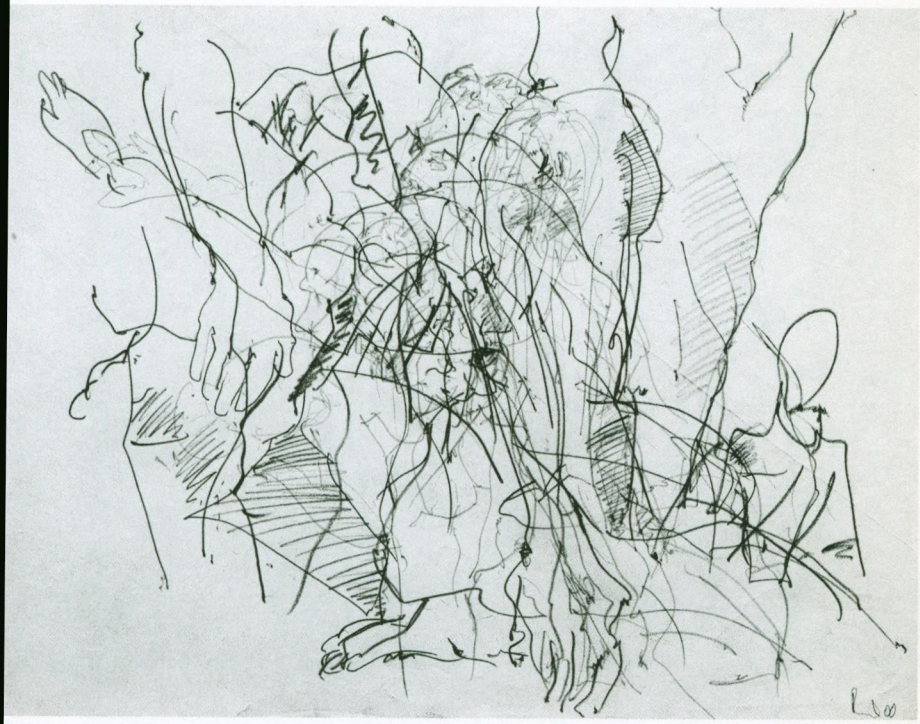
032 Peter Musek

grafit na papíře / Graphitstift auf Papier, 60 x 80 cm, 2001

33 Peter Musek

grafit na papíře / Graphitstift auf Papier, 42 x 56 cm, 2000

034 **Denis Mujakovic**

grafit na papíře / Graphitstift auf Papier, 86 x 61 cm, 2002

035 Michael Freinberger

grafit na papíře / Graphitstift auf Papier, 42 x 59 cm, 2001

036 Bernhard Ilzer

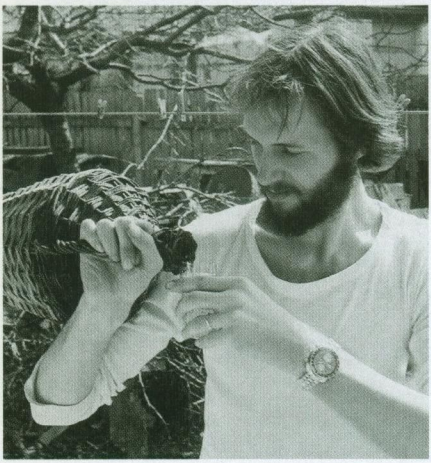
grafit na papíře / Graphitstift auf Papier, 90 x 63 cm, 2001

Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze
Hochschule für angewandte Kunst Prag

Kreslení Figurales Zeichnen
Vedoucí oddělení Abteilungsleiter
doc. ak. mal. Boris Jirků

doc. ak. mal. Boris Jirků: Kreslení / Figurales Zeichnen
Mgr. A. Kryštof Krejča: Kreslení / Figurales Zeichnen

Boris Jirků

Boris Jirků, kresba perem / Zeichnentusche, 21 x 30 cm

VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE
NÁMĚSTÍ JANA PALACHA 80
CZ – 116 93 PRAHA 1
TEL.: ++ 42 2 510 98 111
WWW.VSUP.CZ

039 Jitka Skuhravá

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

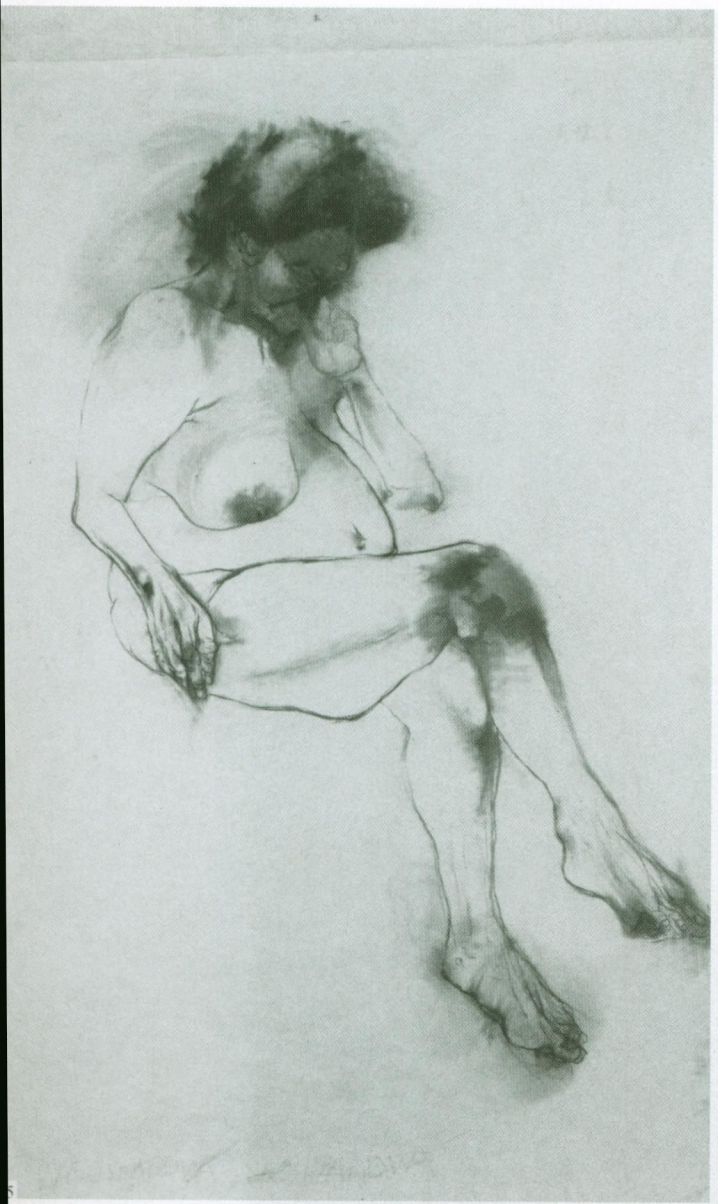
040 Iva Řehová

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

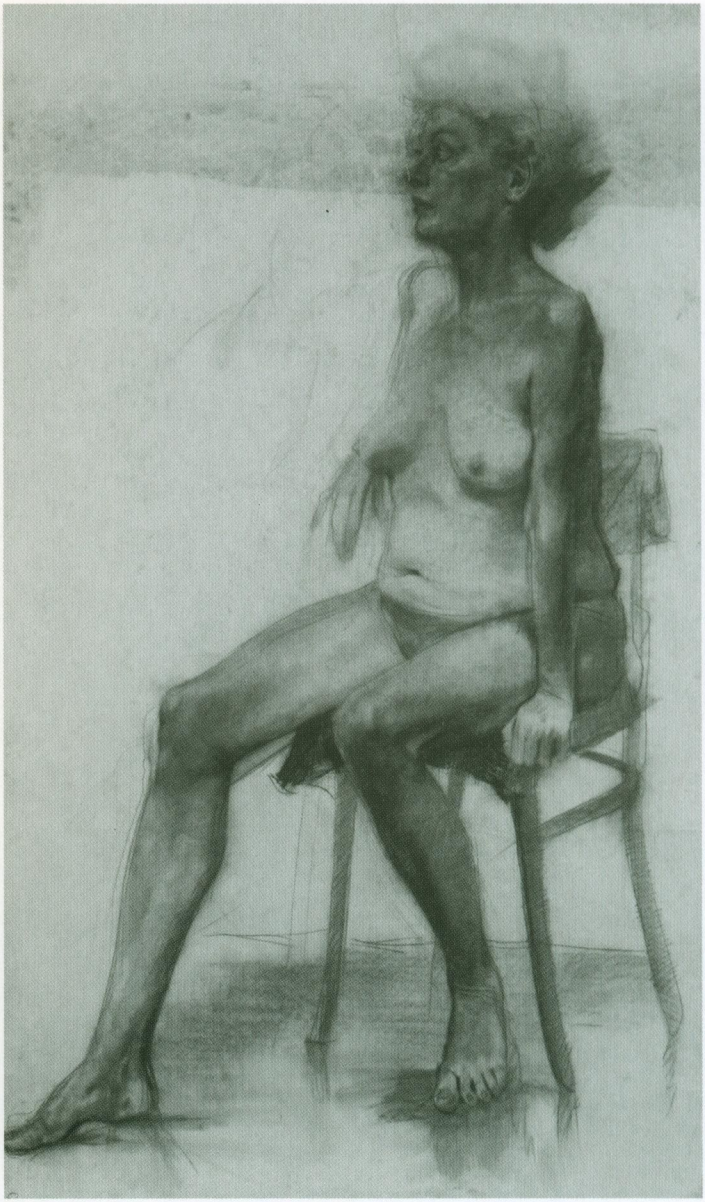
041 Lenka Stejskalová

rudka / Rötelstift auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

042 Zdeněk Daněk

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

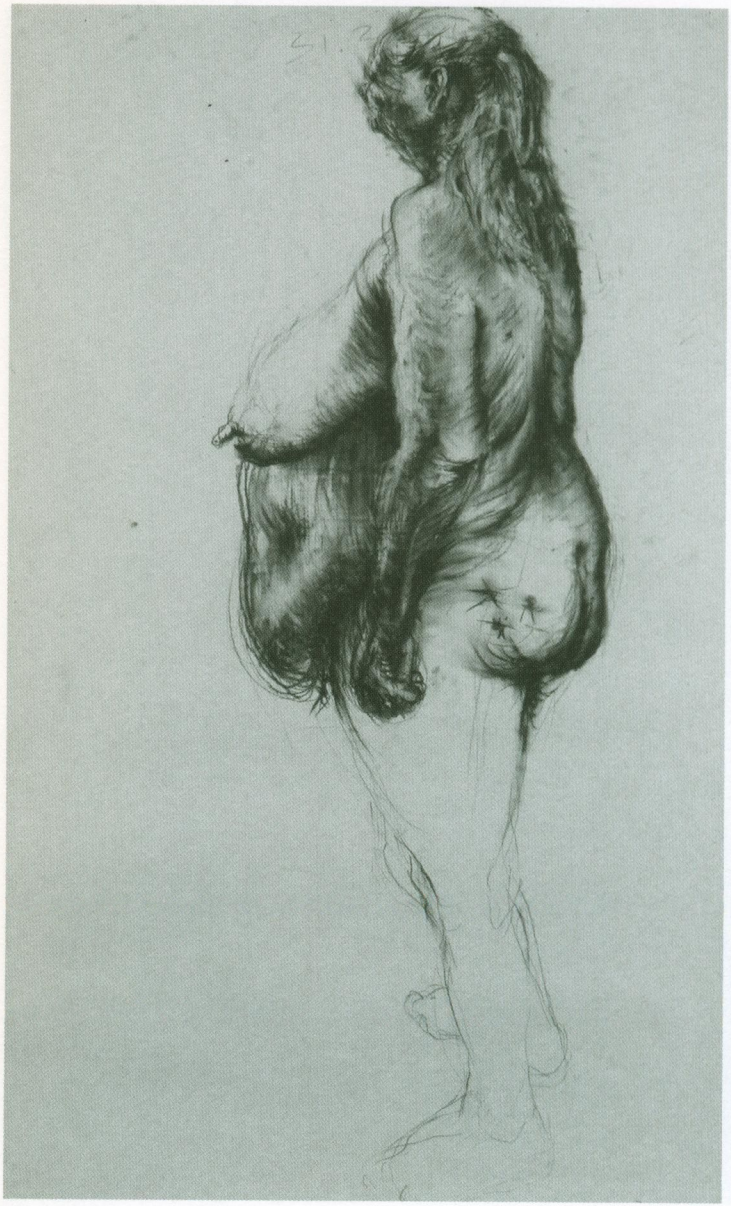
043 **Petra Vykoukalová**

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

044 **Jan Procházka**

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

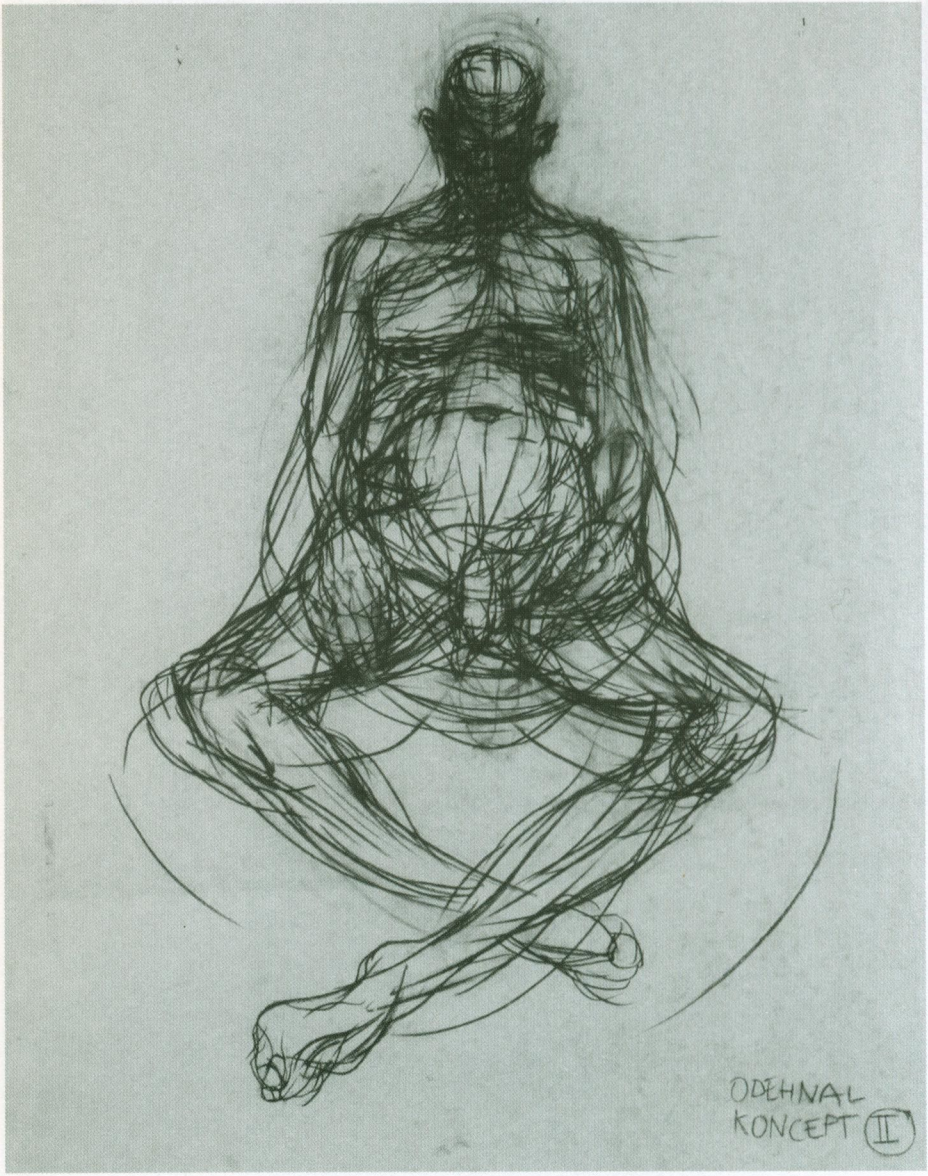
045 Ondřej Skala

uhel, grafit na papíře / Zeichenkohle und Graphitstift auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

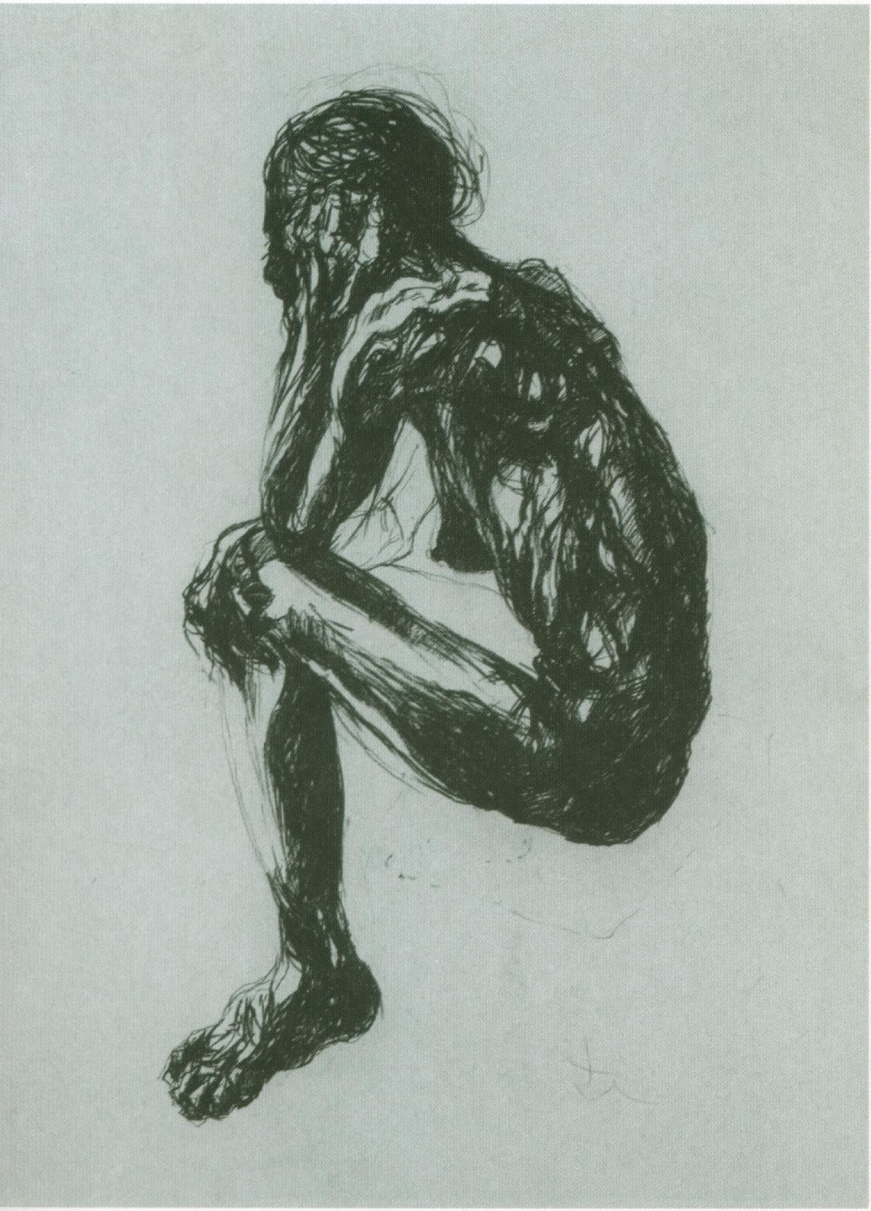
046 Martin Odehnal

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

47 Eva Jelínková

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

048 **Milan Hanko**

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

49 Vladislav Staněk

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

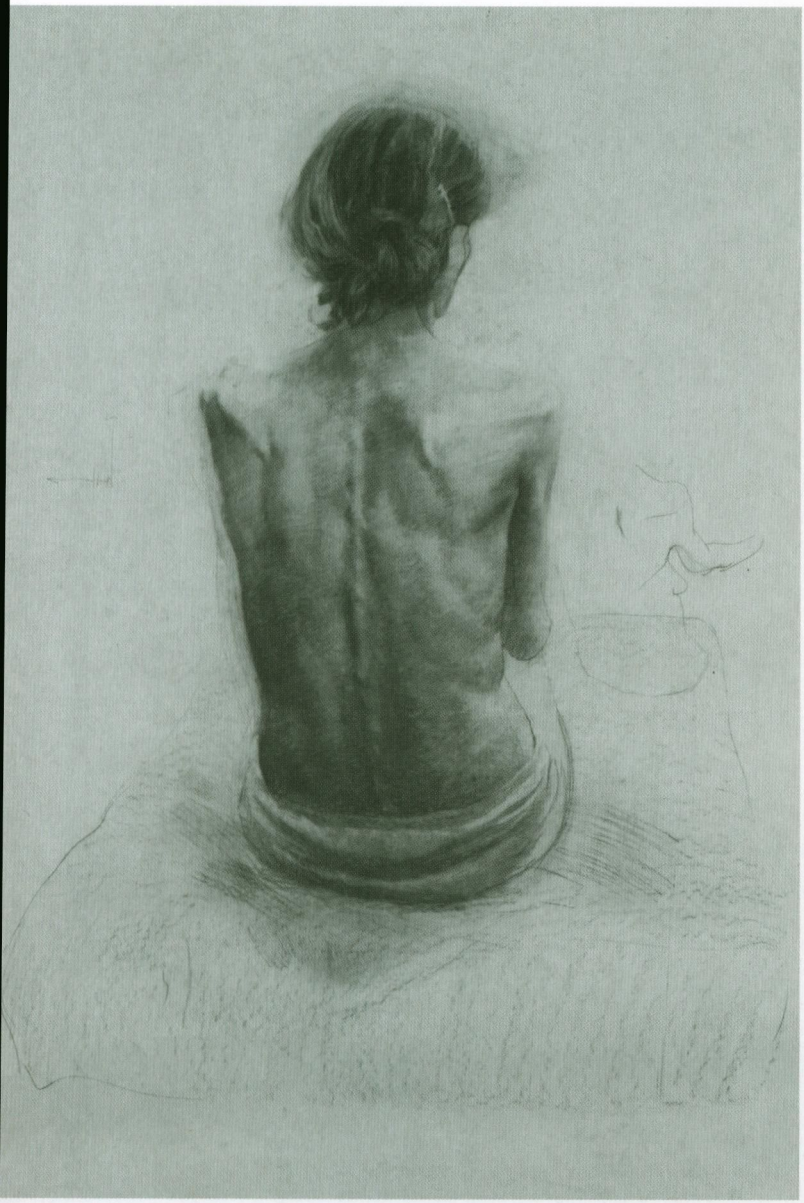
050 **Vladislav Staněk**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

51 Zdeněk Daněk

uhel, rudka na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

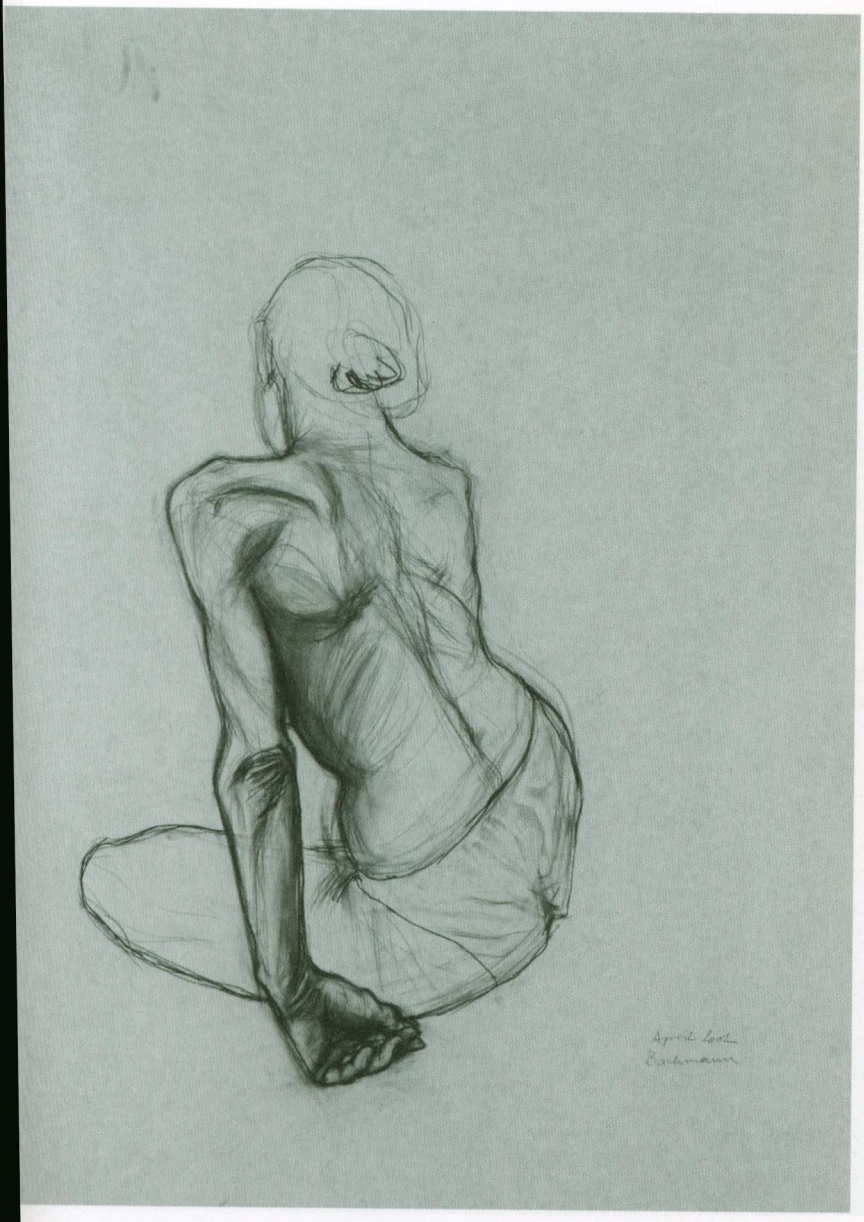
052 Štěpán Tesař

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

053 Stefan Bachmann

litografická křída / lithographische Kreide auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

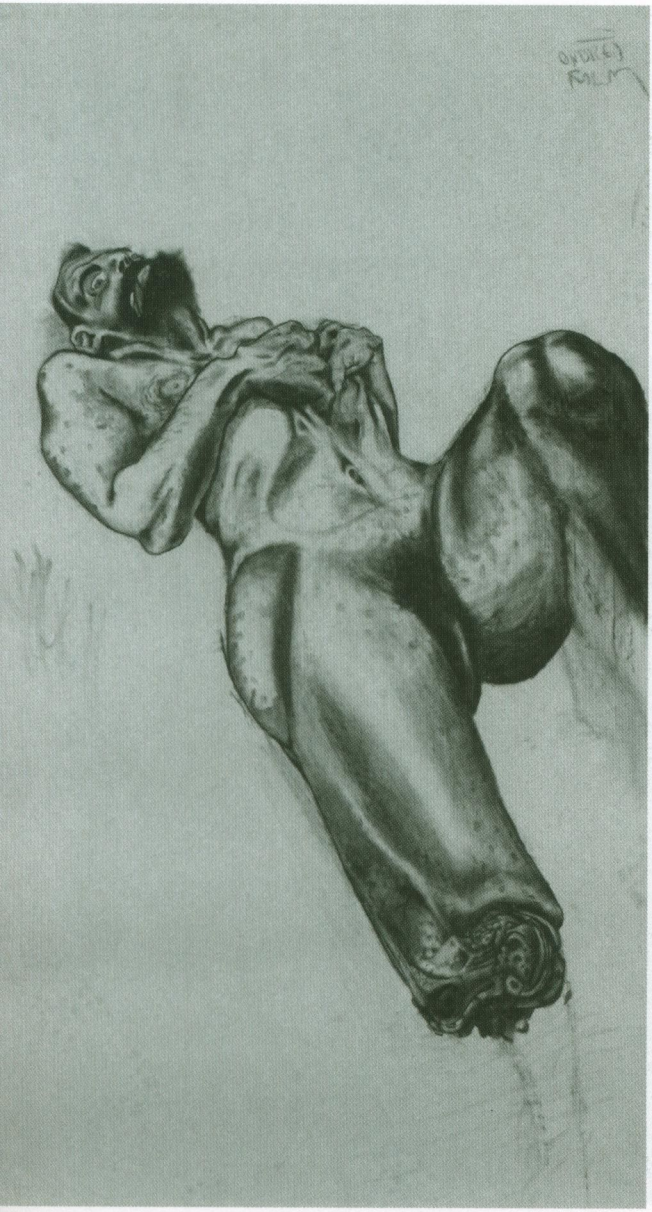
054 Jindřich Červeňák

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

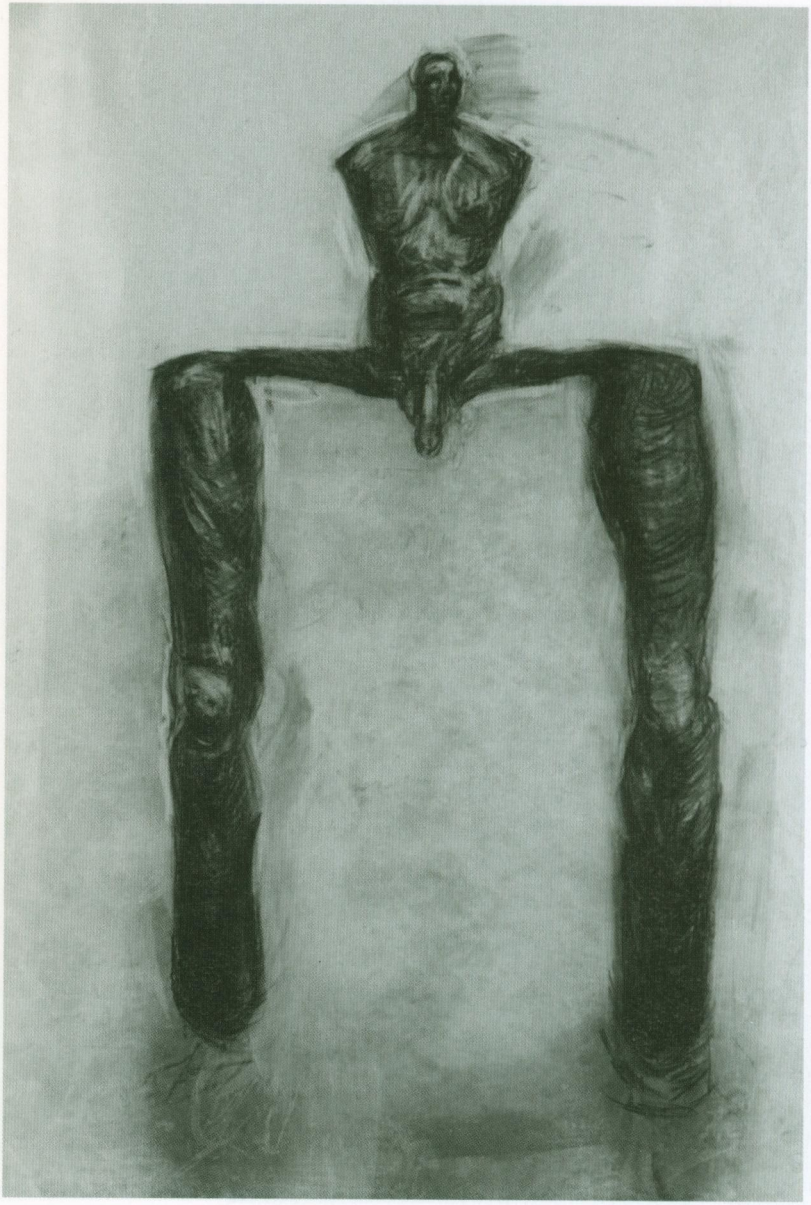
Ondřej Švadlena

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

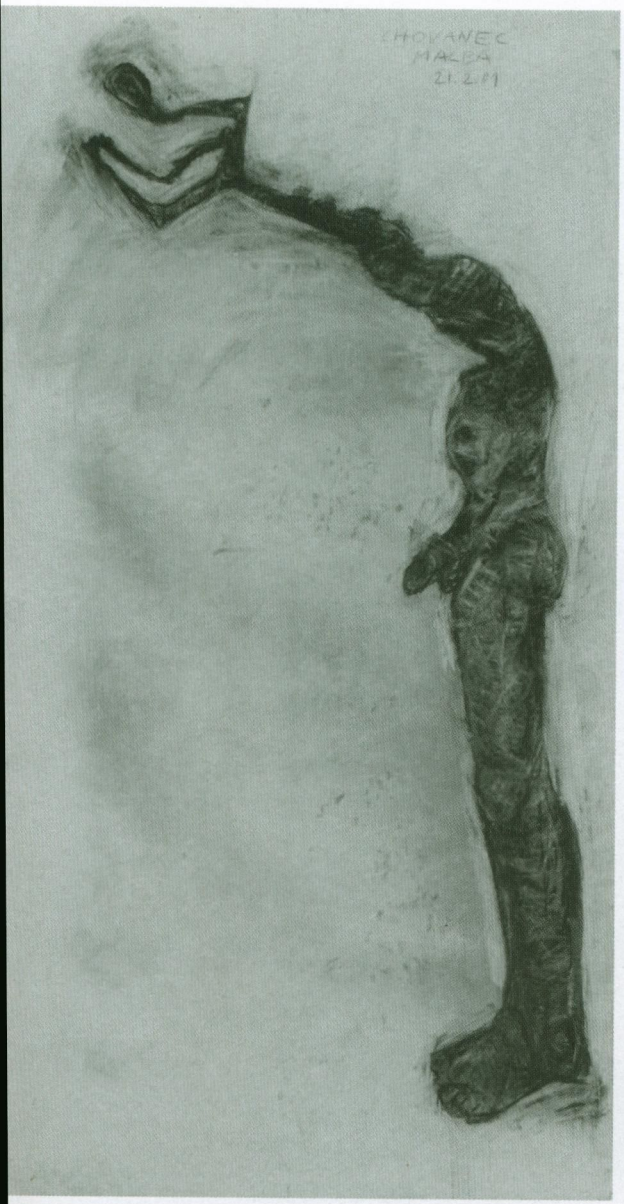
056 Jan Chovanec

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

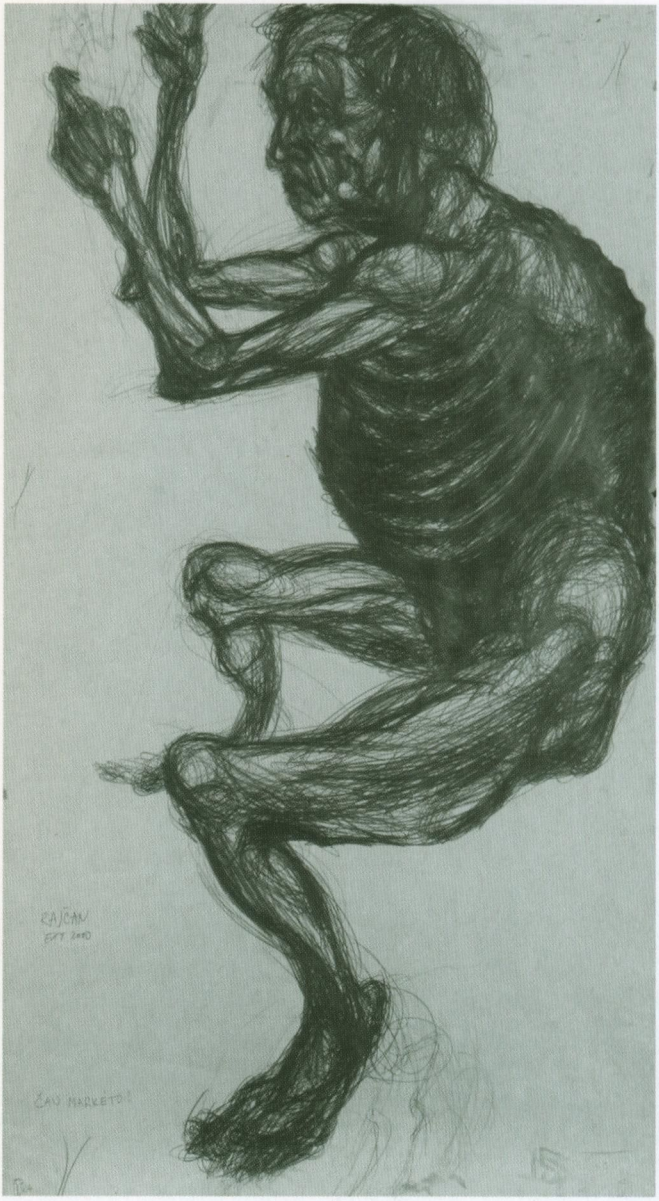
057 Jan Chovanec

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

058 Martin Rajčan

grafit na papíře / Graphitstift auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

59 Tereza Vepřková

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

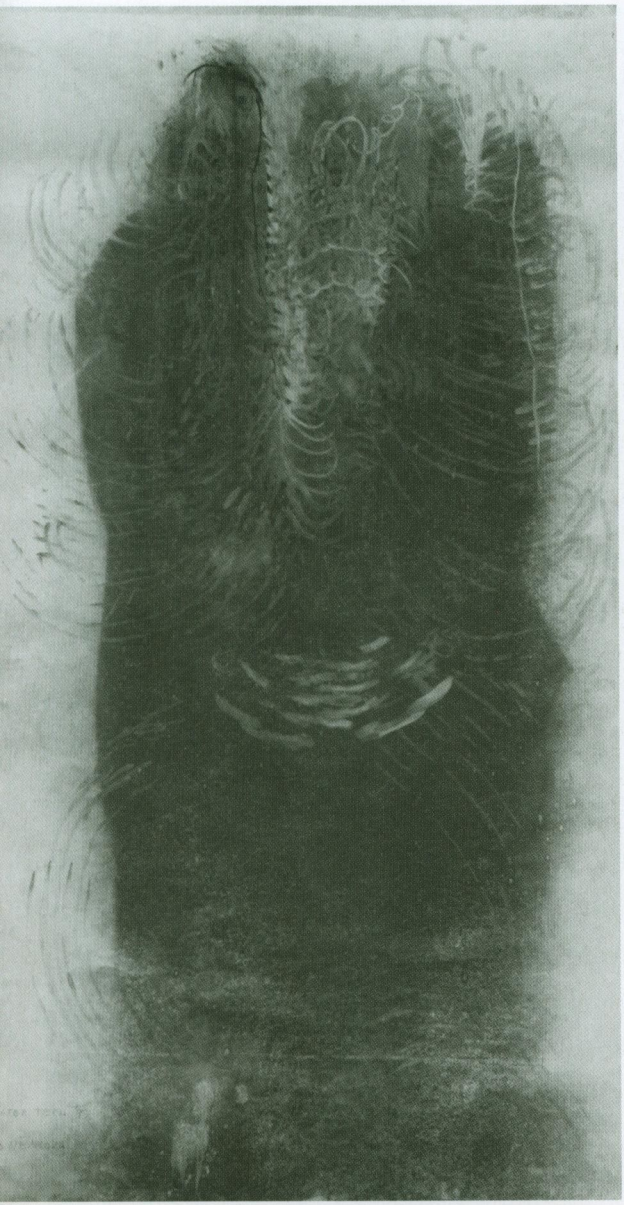
060 Jana Hubatková

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

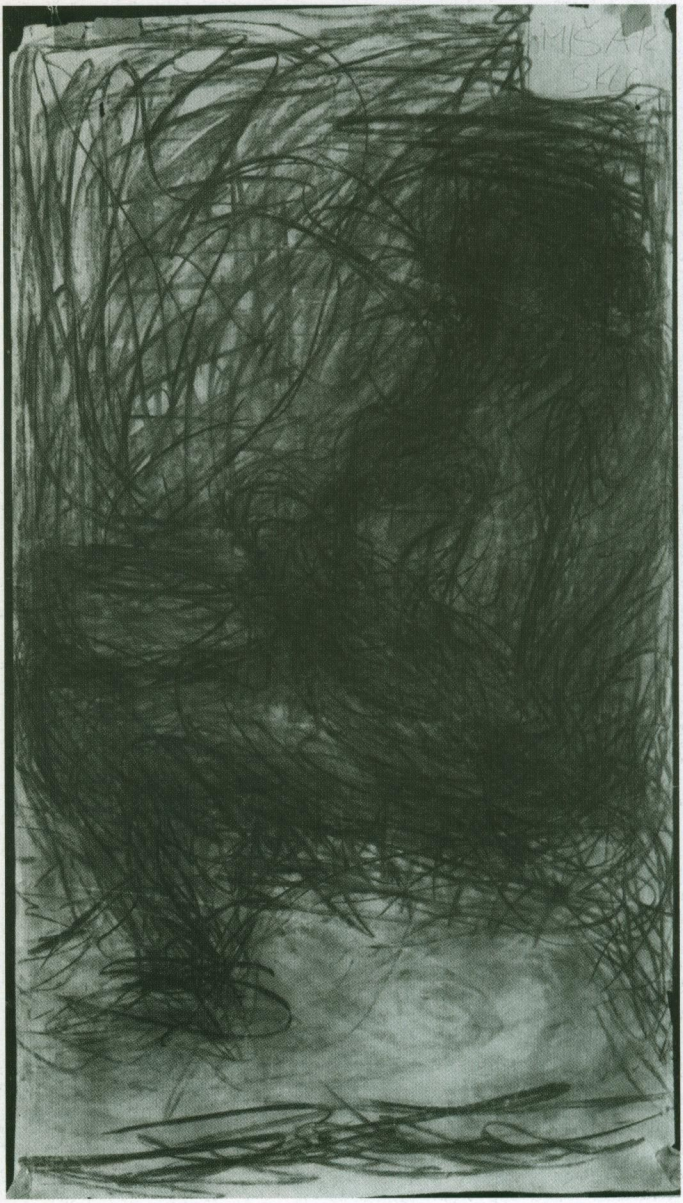
61 Barbora Němcová

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

062 David Mišák

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

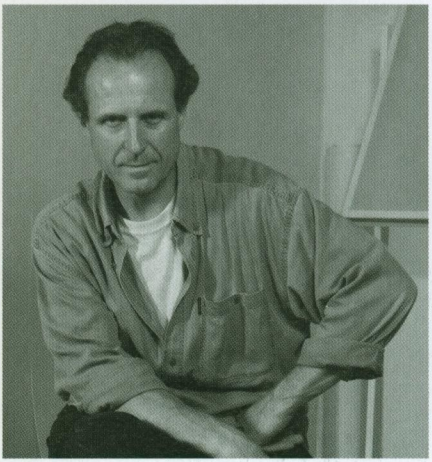
Fakulta architektury Vysokého učení technického v Brně
Fakultät für Architektur der Technischen Universität Brünn

Ústav kreslení a modelování Abteilung Zeichnen und Modellieren
Vedoucí oddělení Abteilungsleiter: **doc. ing. arch. Zdeněk Makovský**

doc. ing. arch. Zdeněk Makovský: Architektonický design / Architektonisches Design; Modelování / Modellieren

ing. arch. Aleš Navrátil: Základy kresby / Grundlage des Zeichnens; Grafické techniky / Graphische Techniken

akad. mal. Karel Pokorný: Figurální kreslení / Figurales Zeichnen; Nauka o barvách / Farbenlehre

Karel Pokorný

Karel Pokorný, pastel / Pastellkreide, 120 x 84 cm

FAKULTA ARCHITEKTURY VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ
POŘÍČÍ 5
CZ – 639 00 BRNO
TEL.: ++42 5 41 14 66 00
WWW.FA.VUTBR.CZ

065 **Michal Štourač**

tempera na papíře / Temperafarbe auf Papier, 84 x 59 cm, 2001

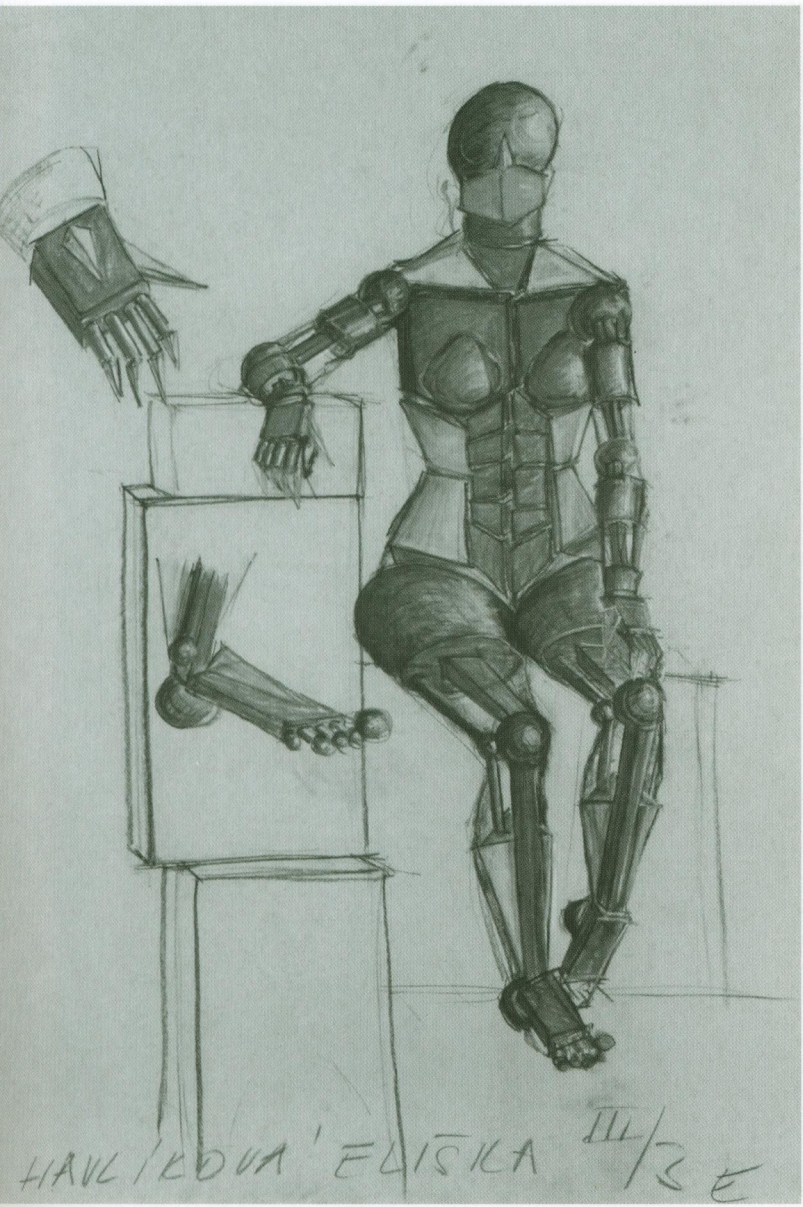
066 Lukáš Ležatka

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 84 x 59 cm, 2001

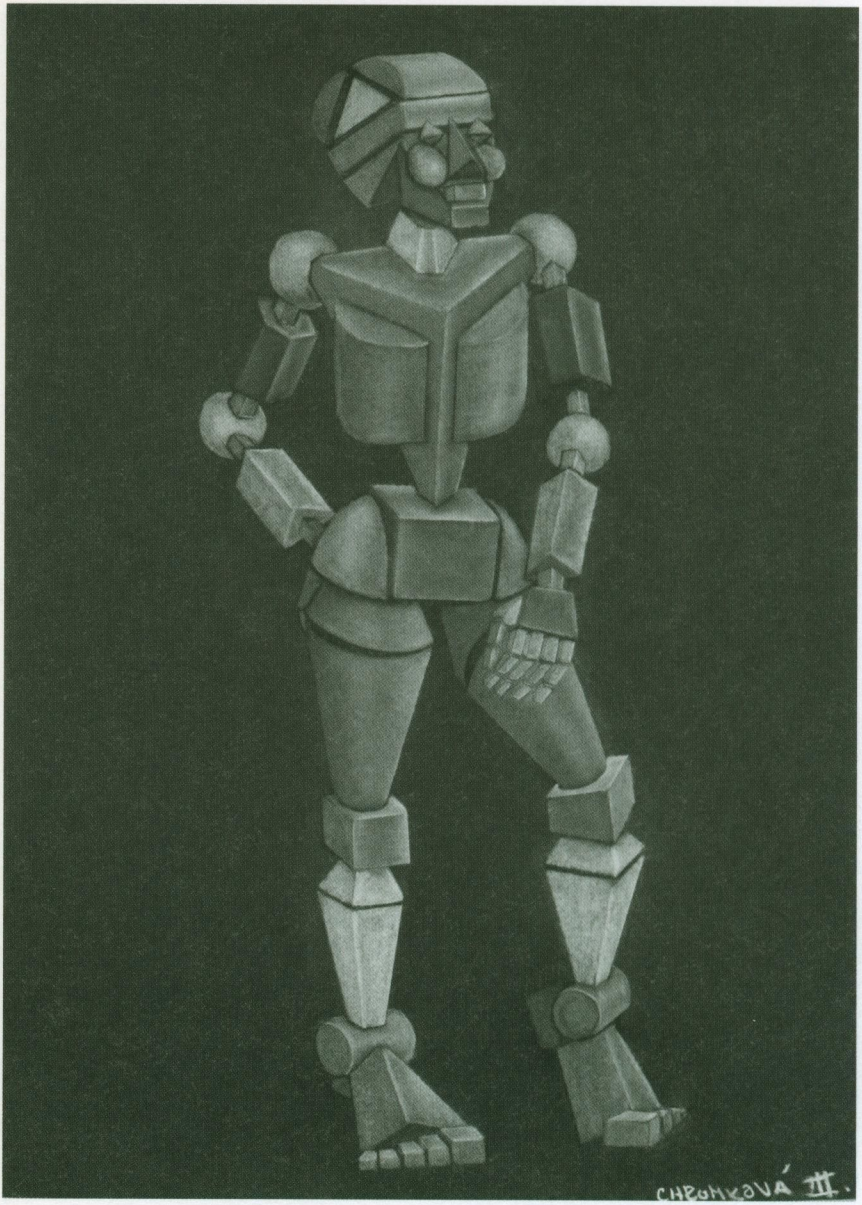
67 Eliška Havlíková

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 84 x 59 cm, 2001

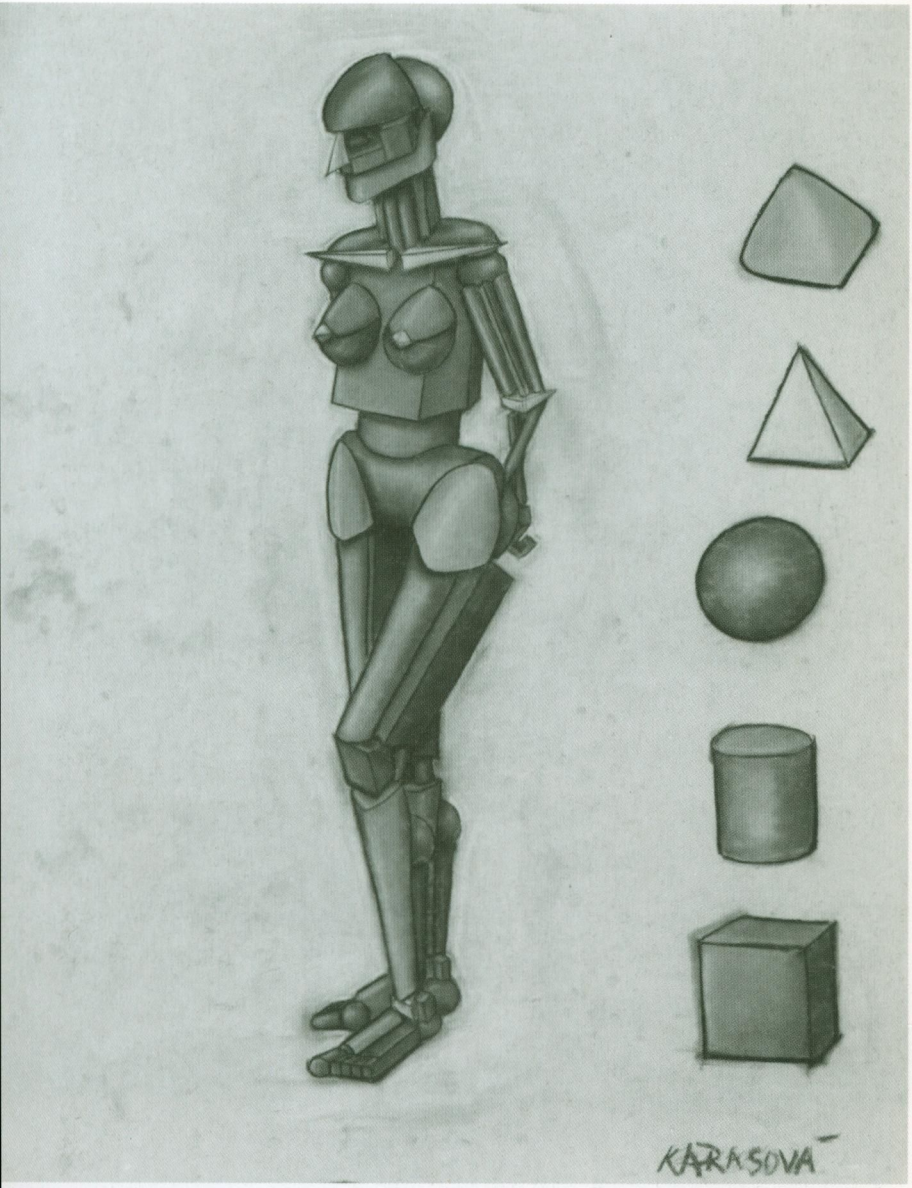
068 **Kateřina Chromková**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 59 x 42 cm, 2001

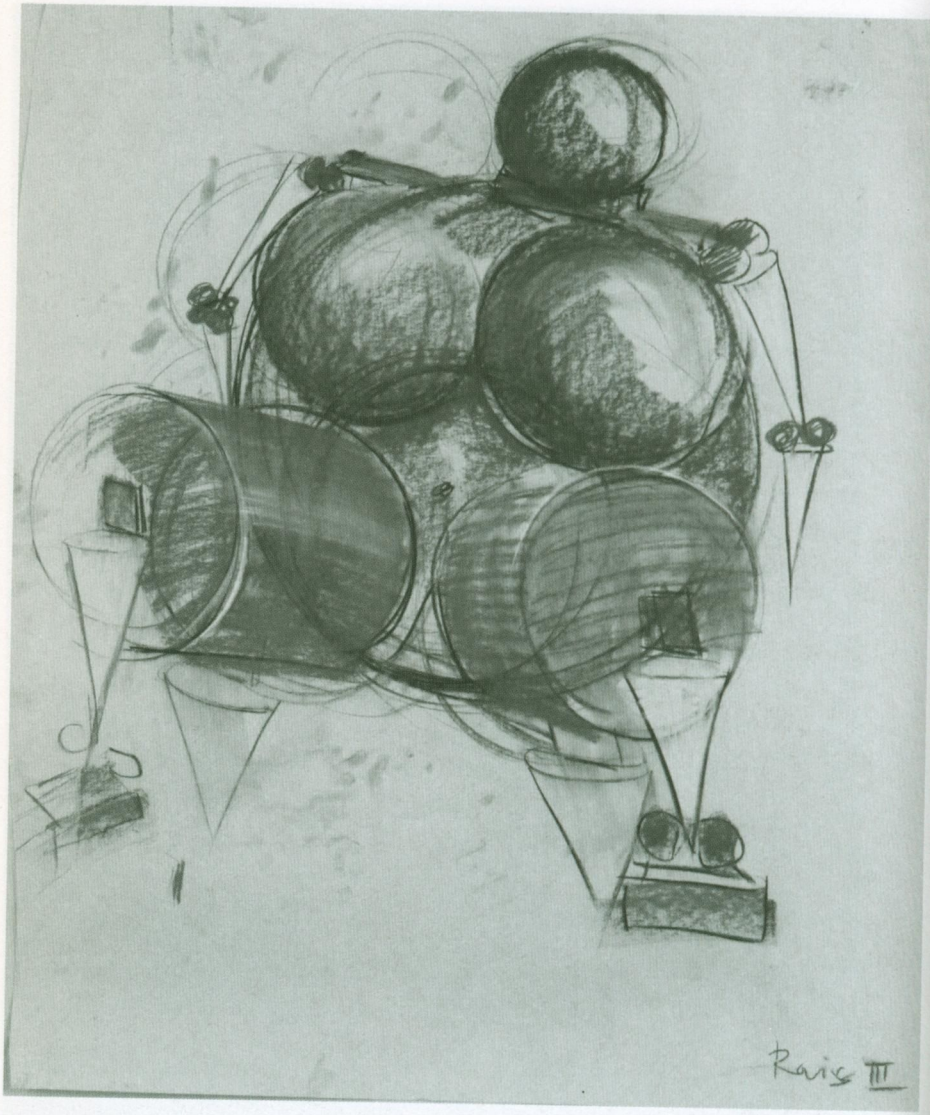
069 Alena Karasová

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 84 x 59 cm, 2001

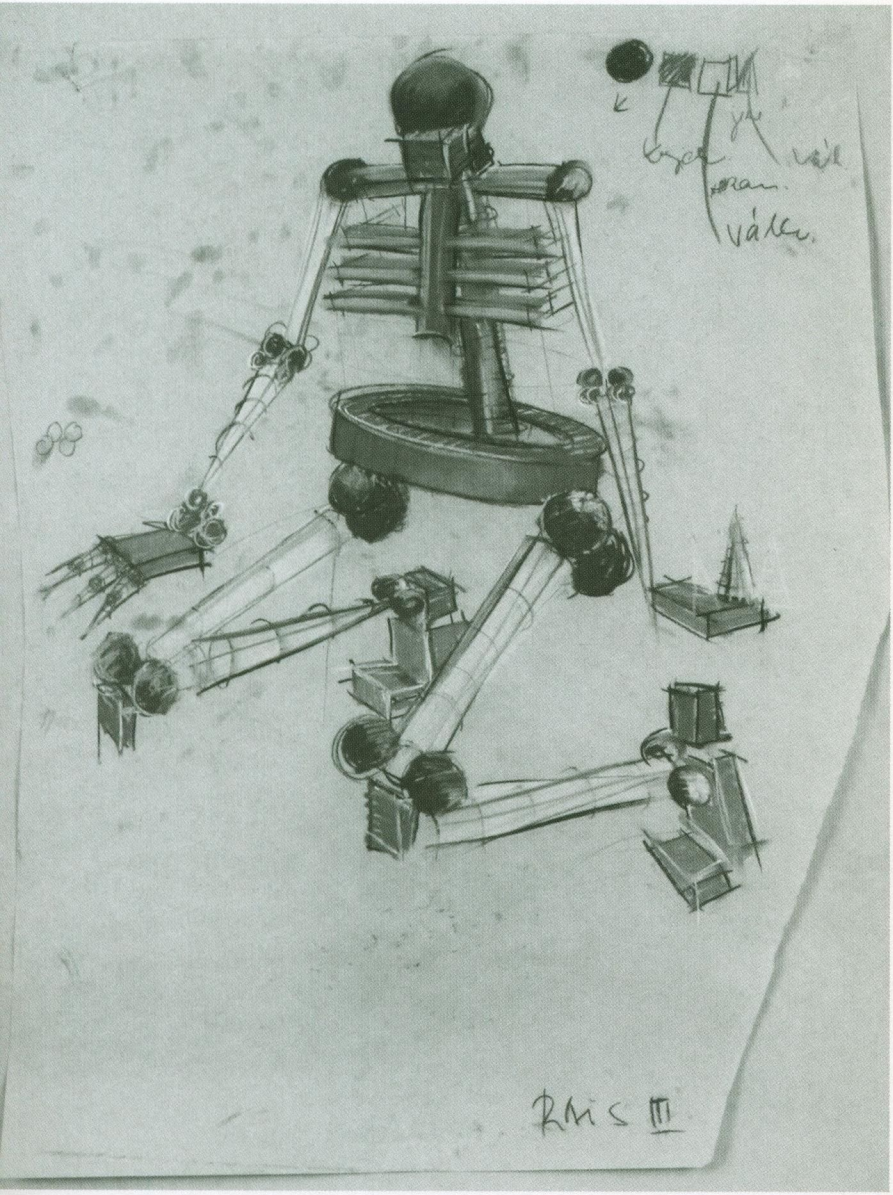
070 Robert Rais

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 84 x 59 cm, 2001

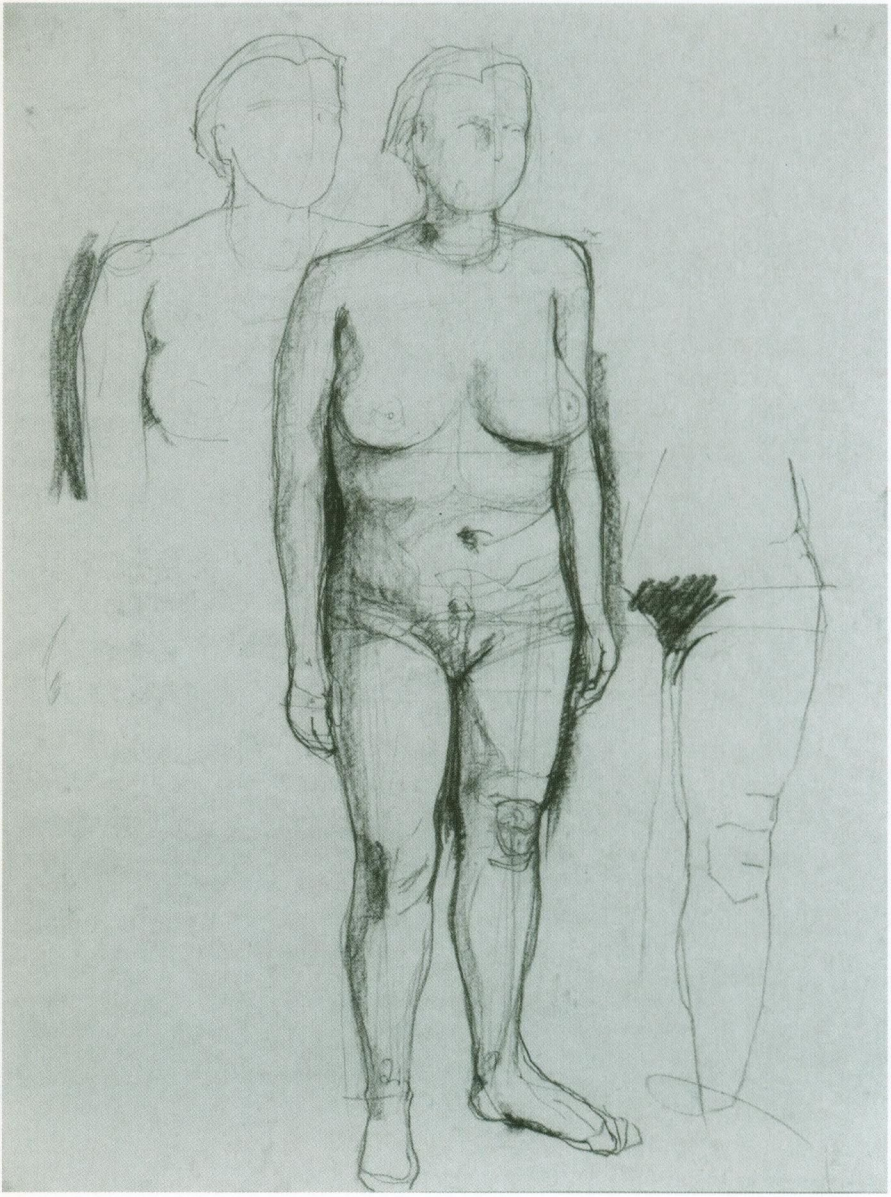
71 Robert Rais

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 84 x 59 cm, 2001

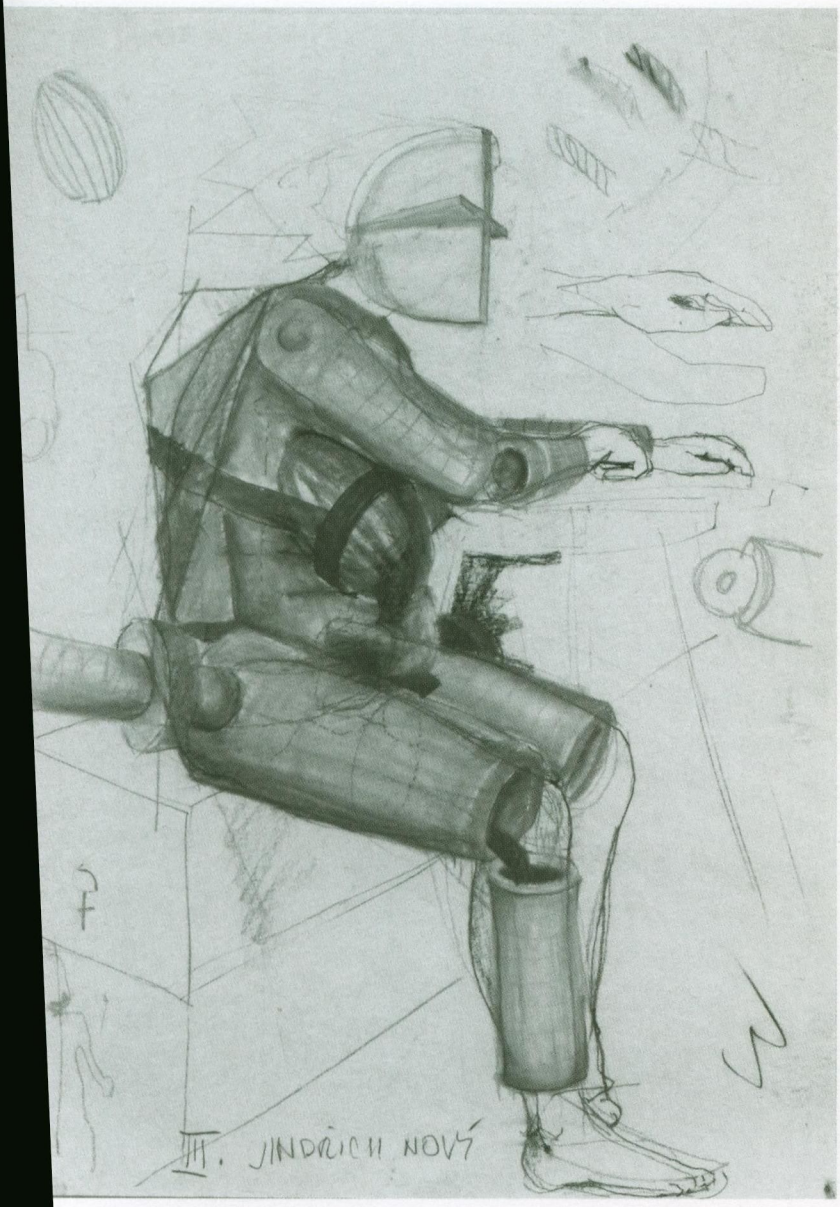
072 Jindřich Nový

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 100 x 70 cm, 2001

3 Jindřich Nový

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 100 x 70 cm, 2001

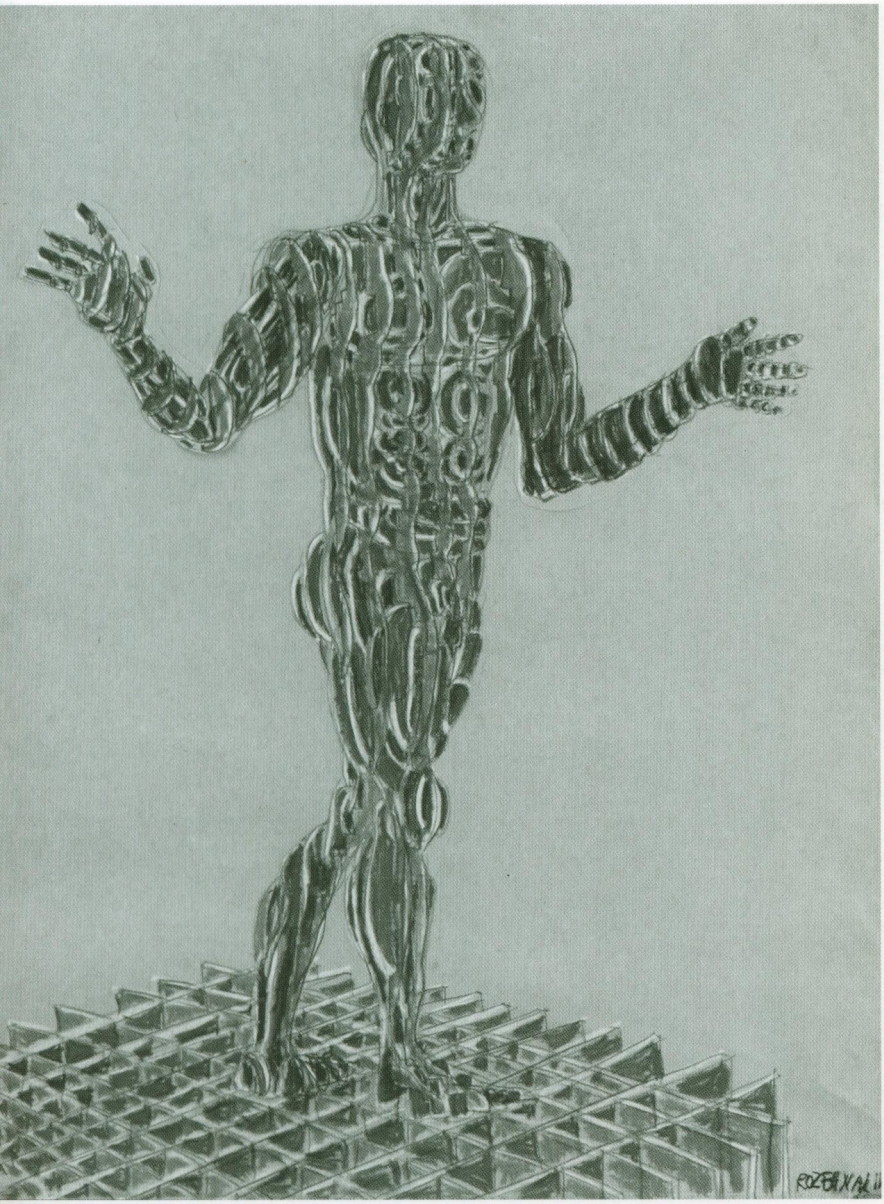
074 Eliška Havlíková

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 100 x 70 cm, 2002

75 Radim Rozehnal

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 84 x 59 cm, 2002

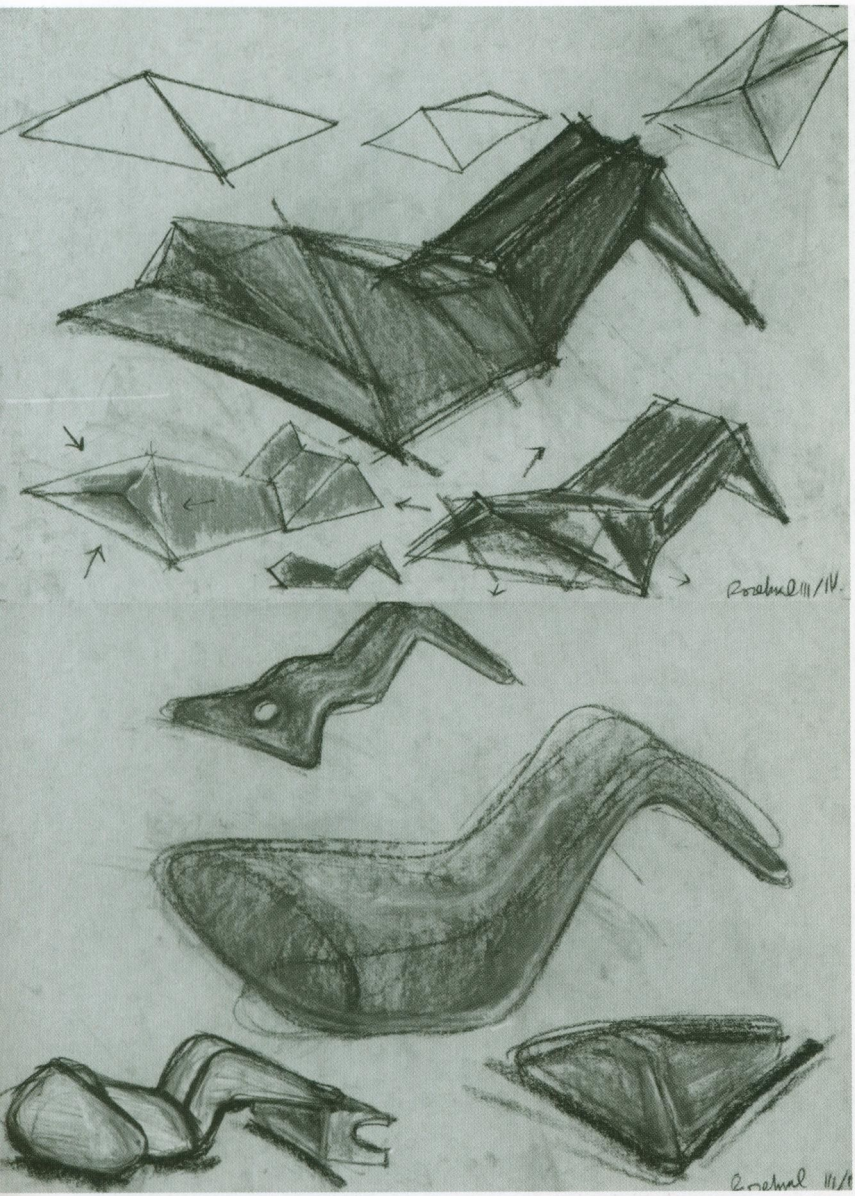
076 **Radim Rozehnal**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 84 x 59 cm, 2002

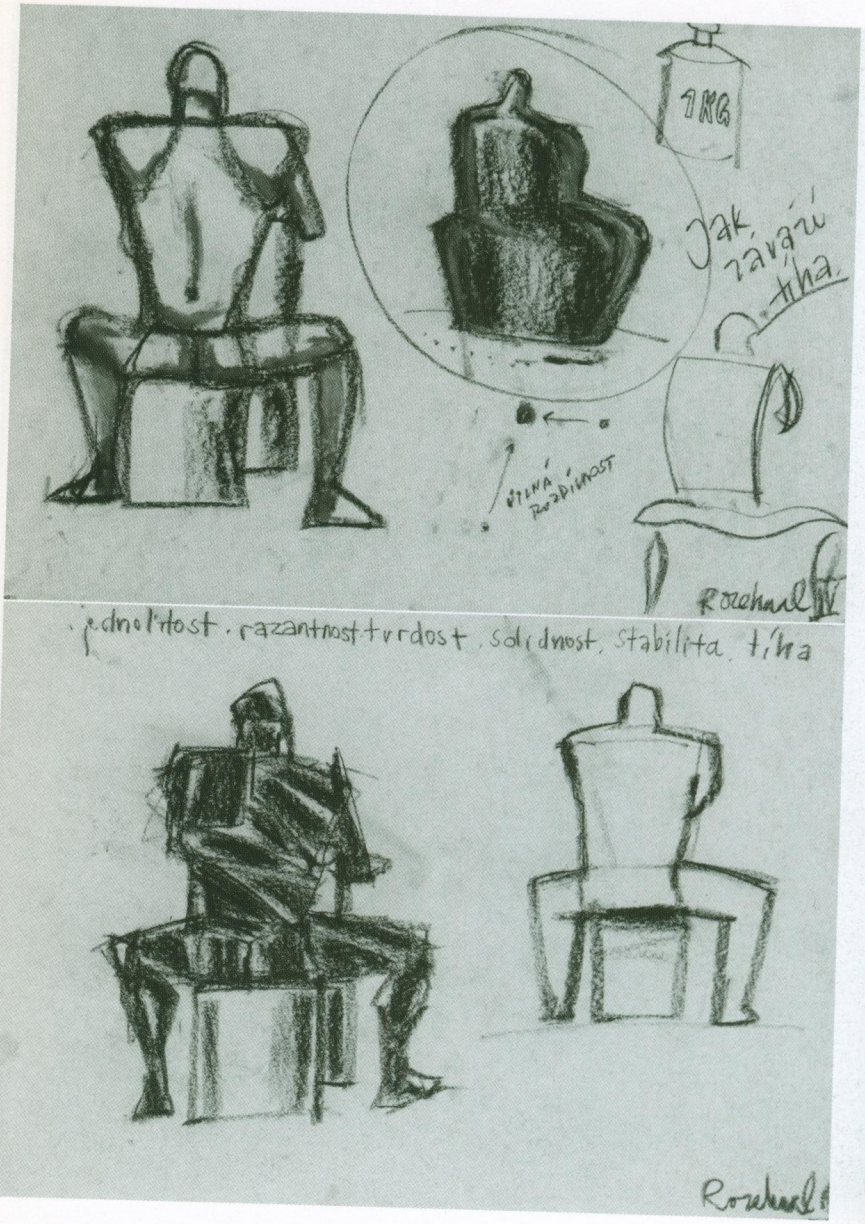
077 Radim Rozehnal

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 84 x 59 cm, 2002

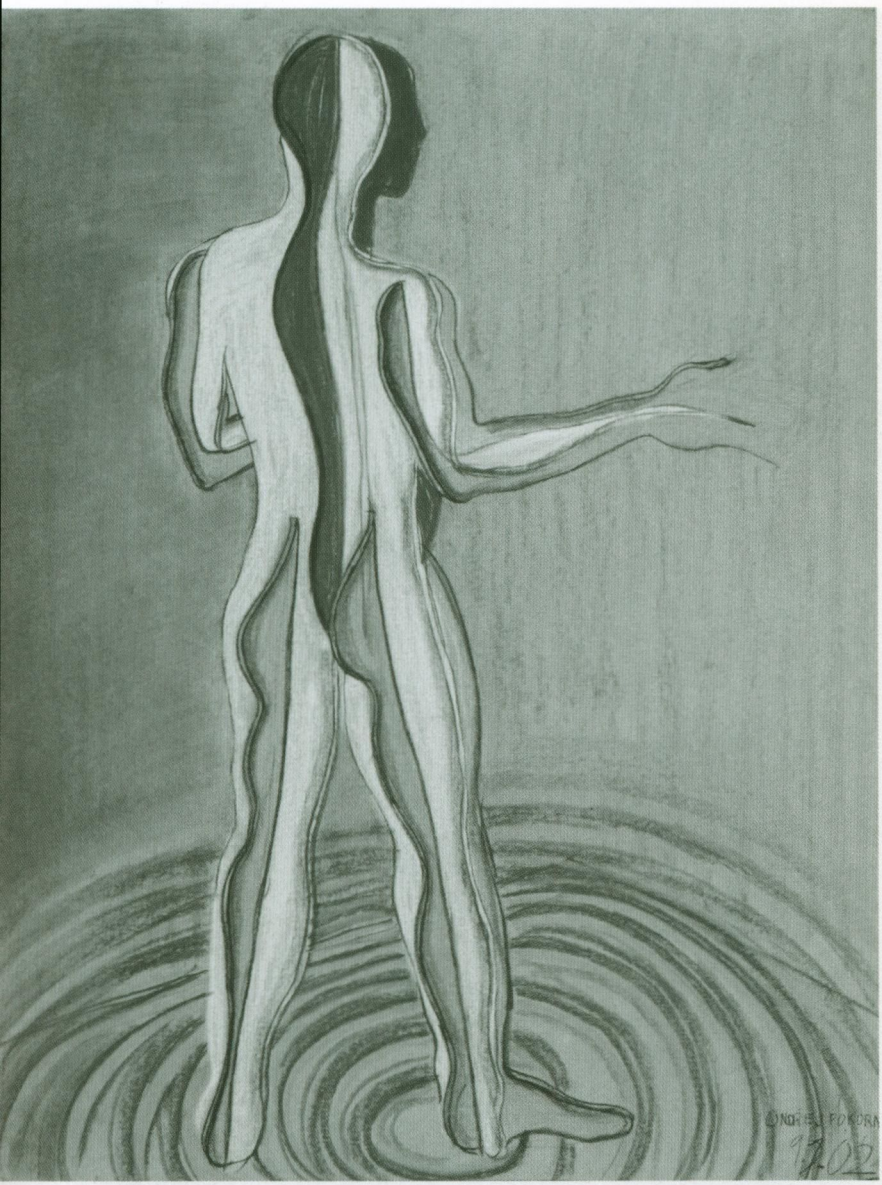
078 Radim Rozehnal

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 84 x 59 cm, 2002

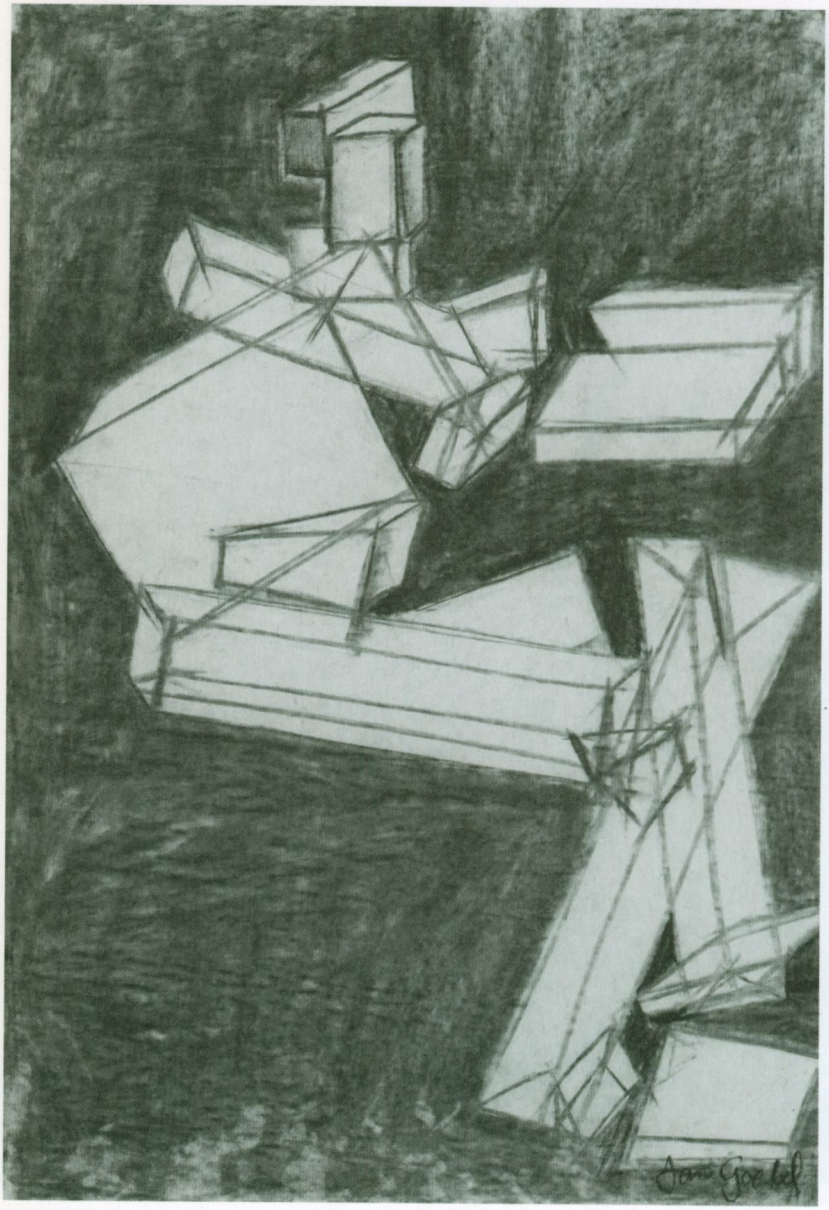
79 Ondřej Pokorný

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 84 x 59 cm, 2002

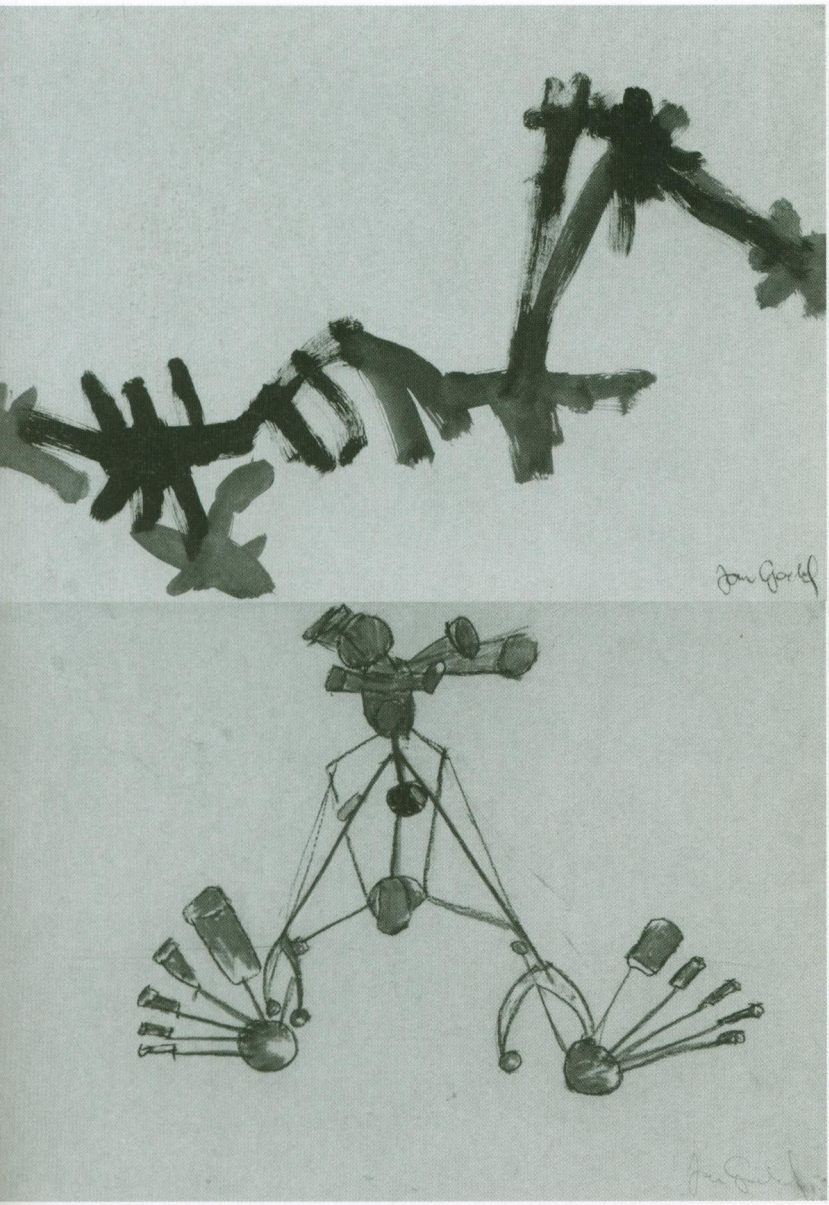
080 **Jan Goebel**

tempera na papíře / Temperafarbe auf Papier, 59 x 42 cm, 2002

81 Jan Goebel

tempera na papíře / Temperafarbe auf Papier, 59 x 42 cm, 2002

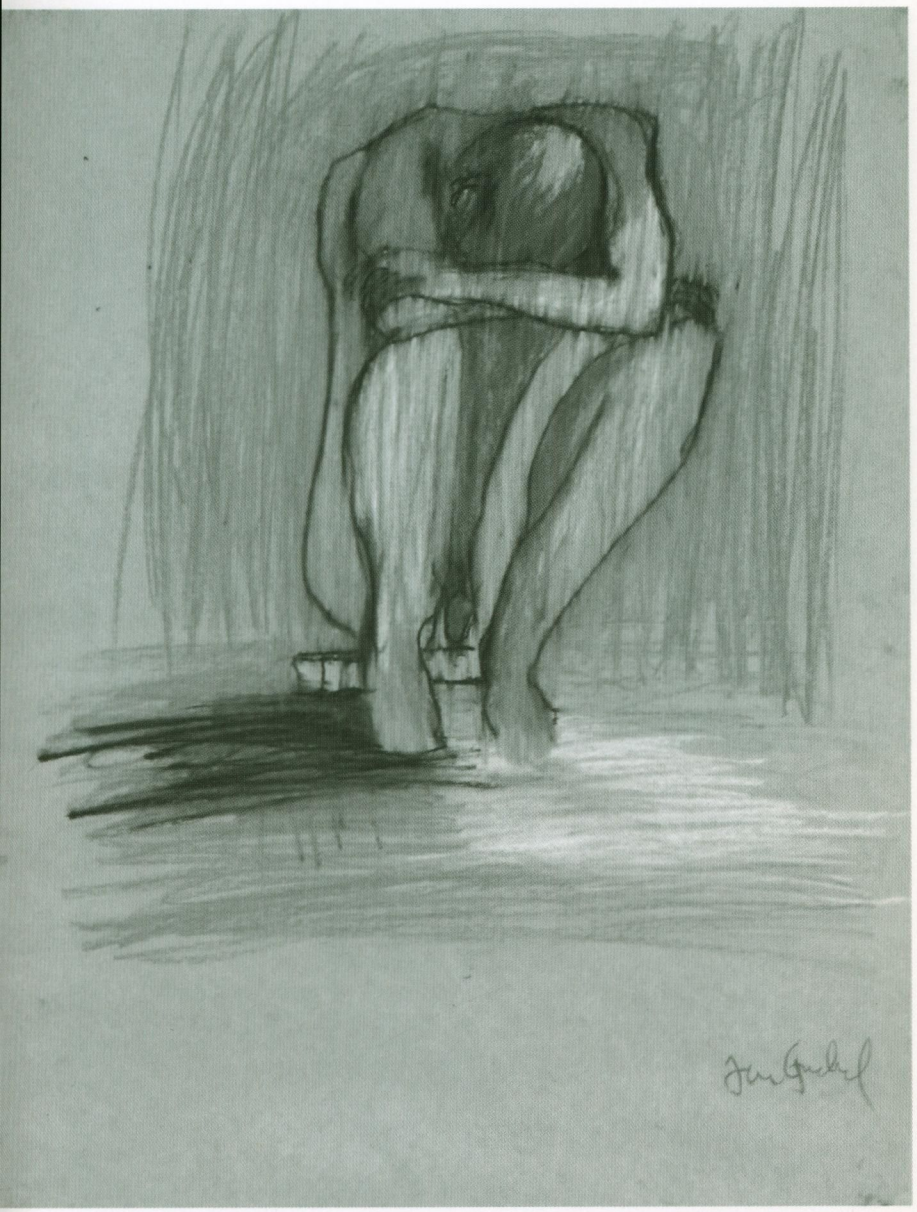
082 Jan Goebel

tempera na papíře / Temperafarbe auf Papier, 84 x 59 cm, 2002

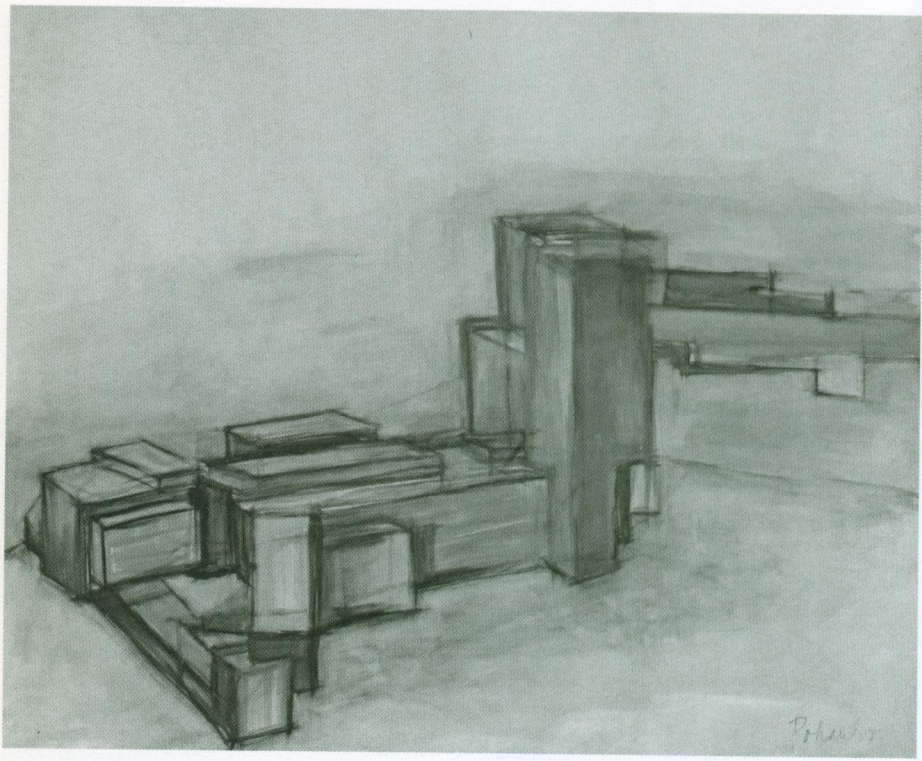
083 Jan Goebel

tempera na papíře / Temperafarbe auf Papier, 84 x 59 cm, 2002

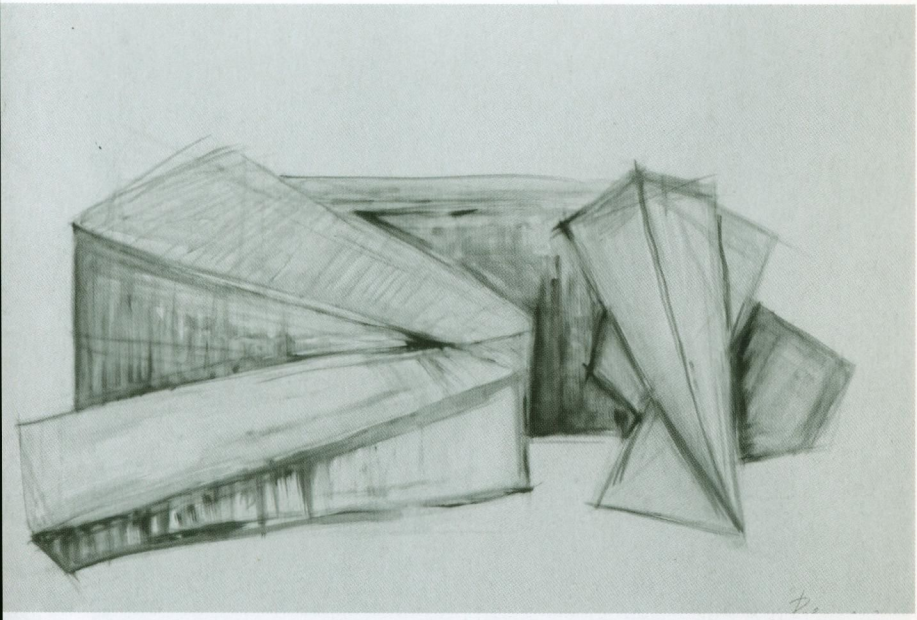
084 **Kamila Pohanková**

tempera na papíře / Temperafarbe auf Papier, 70 x 50 cm, 2002

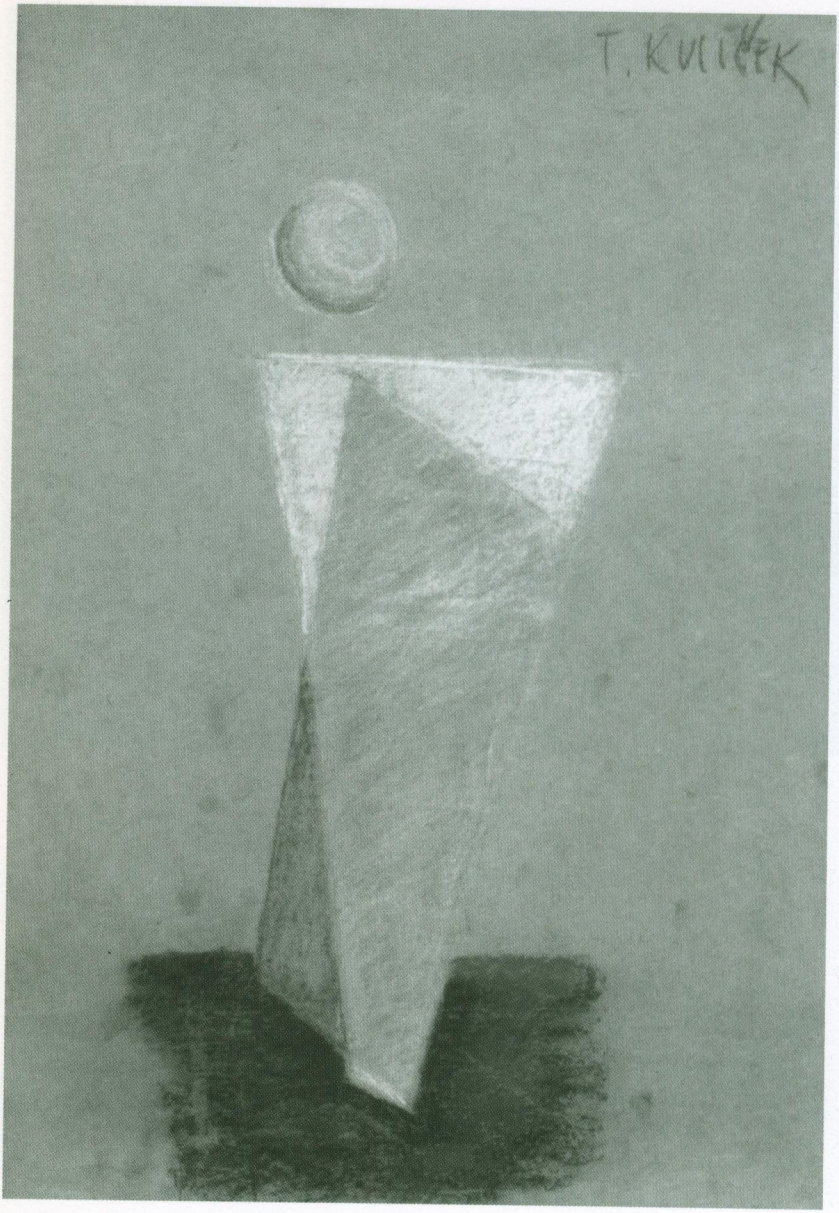
085 Kamila Pohanková

tempera na papíře / Temperafarbe auf Papier, 70 x 50 cm, 2002

086 **Tomáš Kulíček**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 84 x 59 cm, 2002

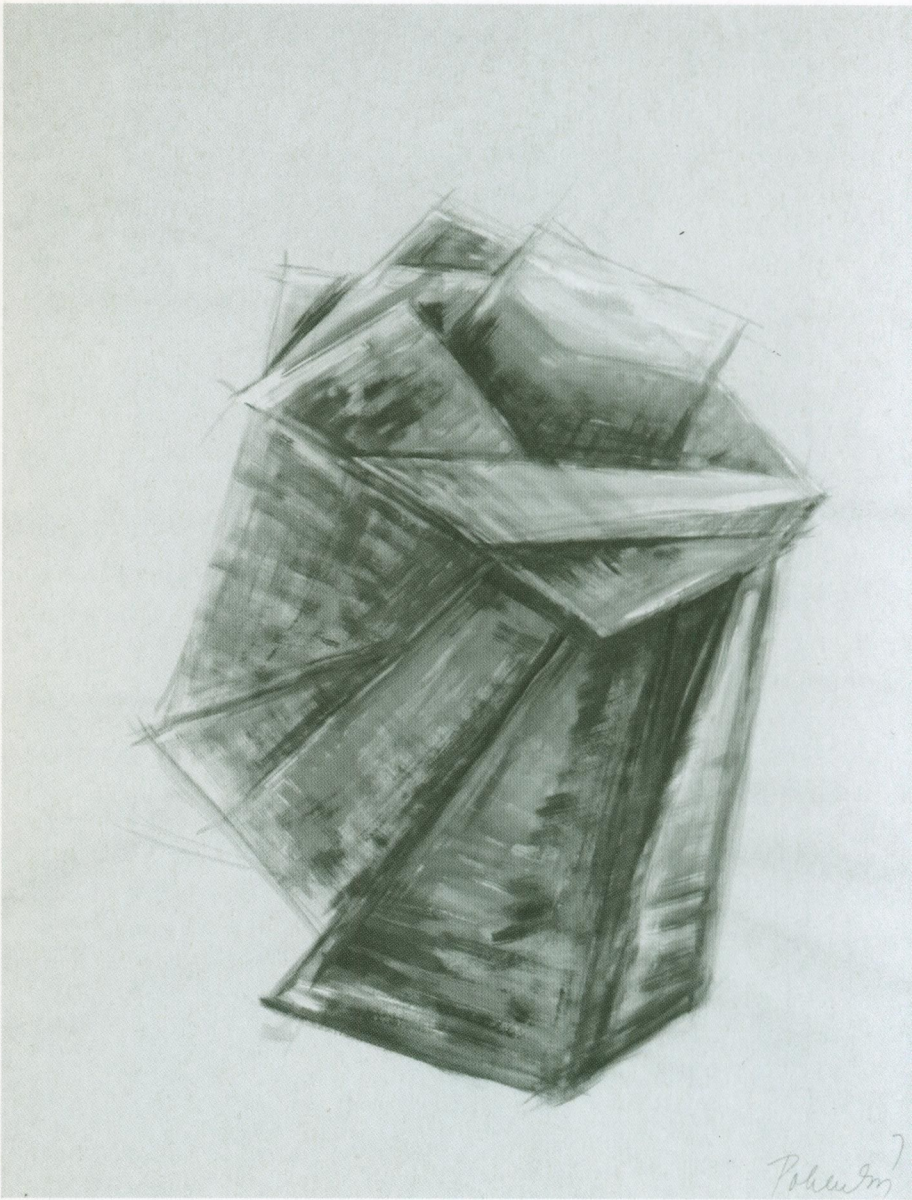
87 Petr Procházka

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 84 x 59 cm, 2002

088 **Kamila Pohanková**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 84 x 59 cm, 2002

090 Konstanze Eutin

UNIVERSITÄT FÜR ANGEWANDTE KUNST WIEN

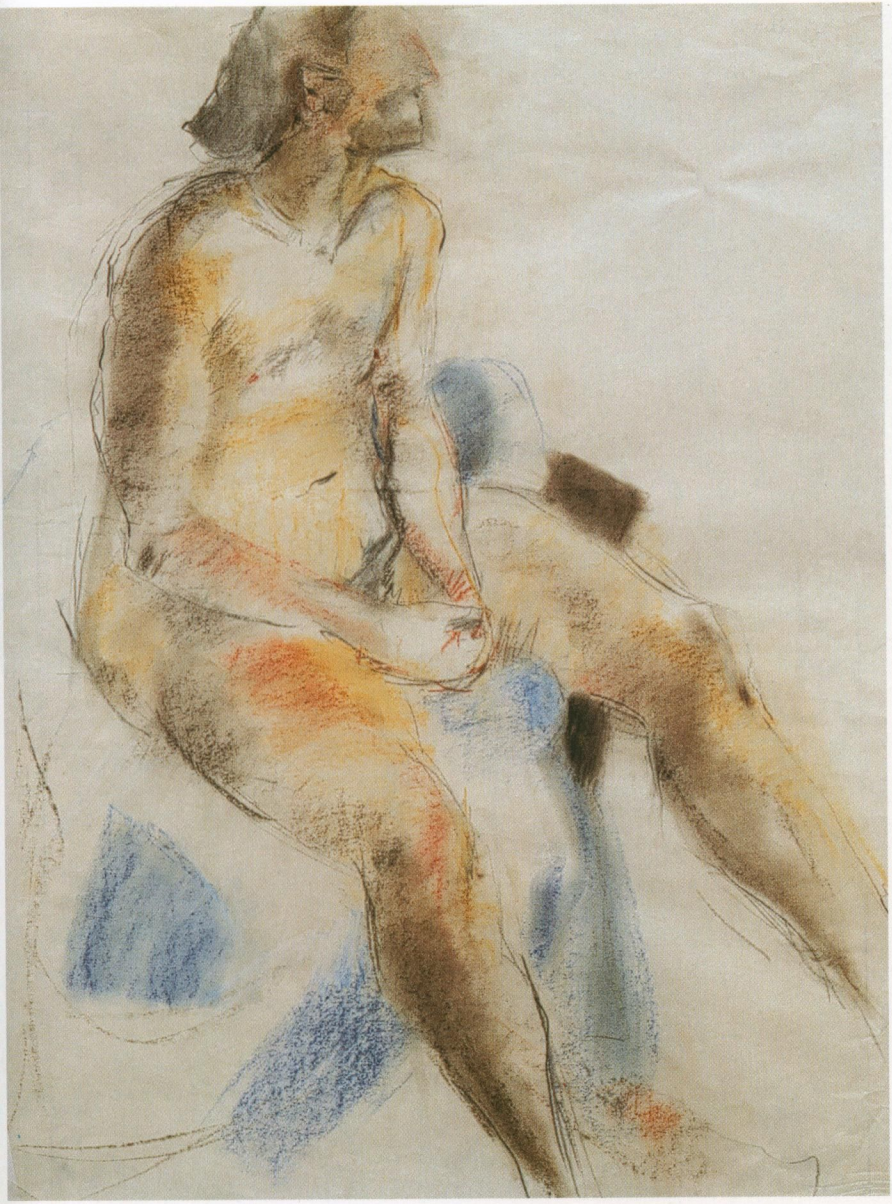
barevná tužka na papíře / Buntstift auf Papier, 63 x 44 cm, 2001

091 Heike Scholl

UNIVERSITÄT FÜR ANGEWANDTE KUNST WIEN

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 90 x 61 cm, 2000

092 Katja Praschak

UNIVERSITÄT FÜR ANGEWANDTE KUNST WIEN

tempera na papíře / Temperafarbe auf Papier, 59 x 42 cm, 2001

093 **Anton Sandbichler**

UNIVERSITÄT FÜR ANGEWANDTE KUNST WIEN

akryl na papíře/ Akrylfarbe auf Papier, 64 x 90 cm, 2001

094 Michael Freinberger

UNIVERSITÄT FÜR ANGEWANDTE KUNST WIEN

barevná tužka na papíře / Buntstift auf Papier, 42 x 59 cm, 2000

95 **Jakub Troják**

VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

096 **Karolína Hamplová**

VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE

kvaš na papíře / Gouache auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

997 Vladislav Staněk

VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

098 Milan Hanko

VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm, 2001

099 Tereza Vepřková

VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE

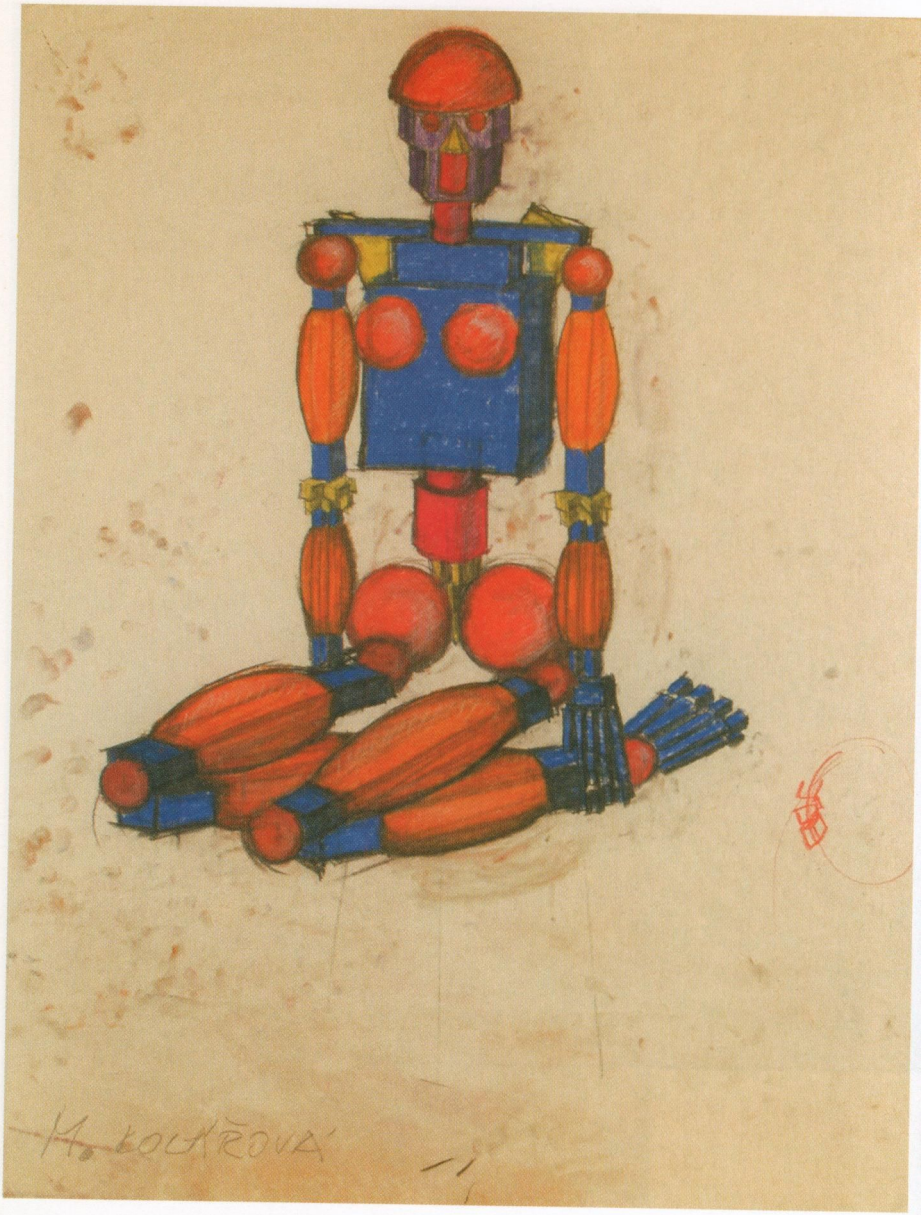
rudka a zlato na papíře / Rötelstift und Gold auf Papier, 106 x 120 cm, 2001

100 **Magdalena Kolářová**

FAKULTA ARCHITEKTURY VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 840 x 594 cm, 2001

01 Patricie Tůmová-Turbová

FAKULTA ARCHITEKTURY VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 840 x 594 cm, 2001

102 Eliška Havlíková

FAKULTA ARCHITEKTURY VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ

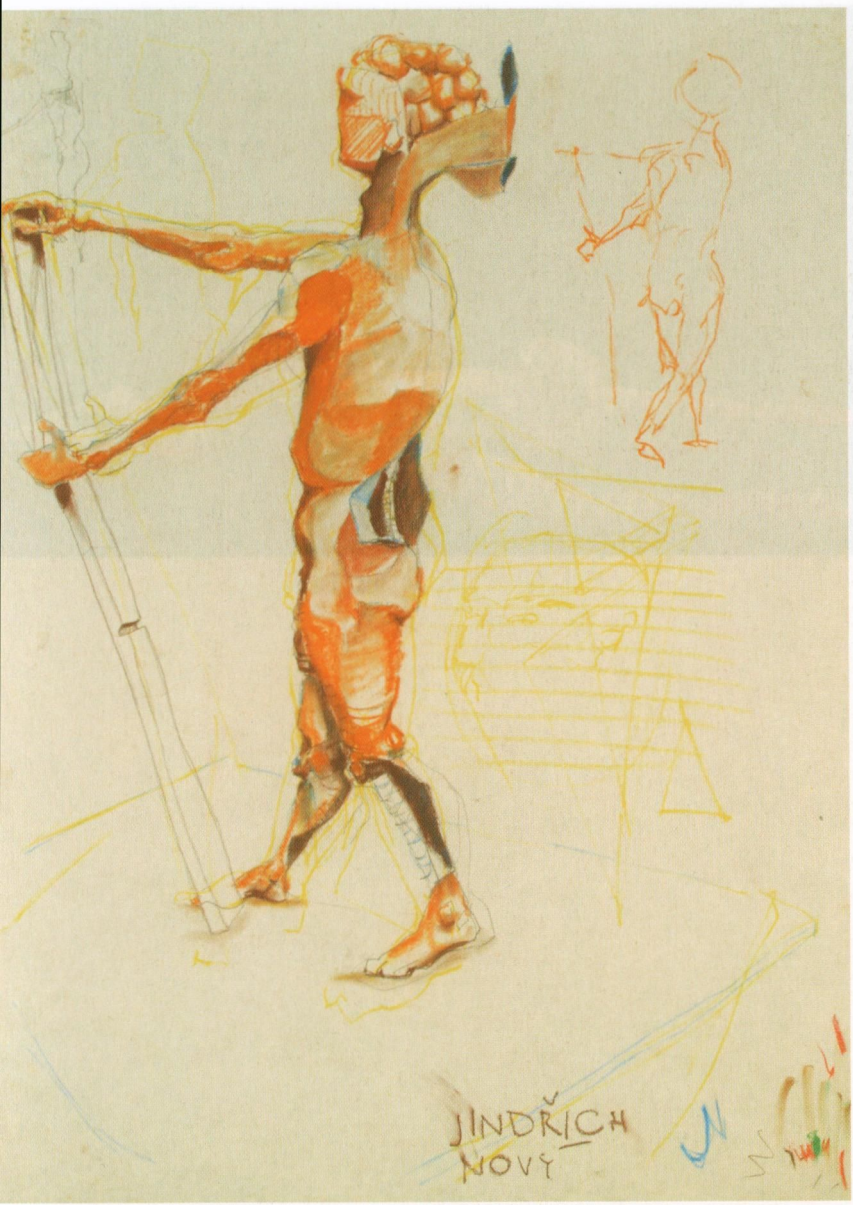
pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 100 x 70 cm, 2002

03 Jindřich Nový

FAKULTA ARCHITEKTURY VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ

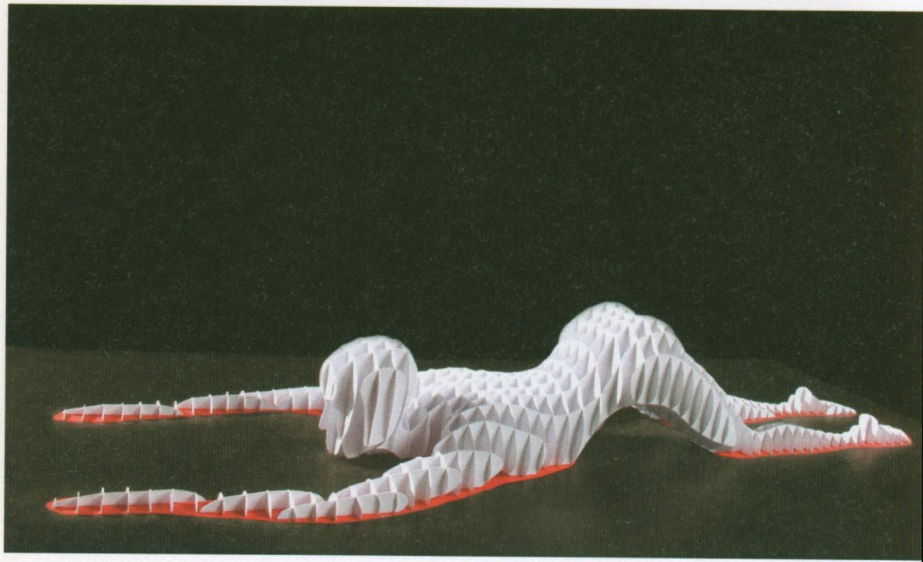
pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 100 x 70 cm, 2002

104 **Ondřej Kafka**

FAKULTA ARCHITEKTURY VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ

papír / Papier, 60 cm, 2001

UNIVERSITÄT FÜR ANGEWANDTE KUNST WIEN
VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ

FIGURAMA